

Augstākās izglītības iestāžu absolventu darba gaitas

2019. gadā

Izglītības un zinātnes
ministrija

2017. gada (14 320 ierakstu) un 2018. gada (15 552 ieraksti) absolventu dati pirmajā un otrajā gadā pēc augstākās izglītības iestādes absolvēšanas (attiecināmi 2018. un 2019. monitoringa/taksācijas gados)

Kā nodarbinātības, tā ienākumu tendenču dinamika uzrāda augstākās izglītības vērtības pieaugumu gan tautsaimniecības (augsta un nedaudz pieaugoša nodarbinātība, t. sk. augstākās kvalifikācijas profesijās), gan indivīda līmenī (ienākumu līmenis otrajā gadā pēc absolvēšanas audzis)

Augstākās izglītības iestāžu absolventu nodarbinātības dati tiek publiskoti jau otro gadu.

Pirmā datu kopa deva ieskatu 2017. gada absolventu darba gaitās gadu pēc absolvēšanas (2018. gadā). Šogad datubāzei pievienota jaunas absolventu datu kopas: 2018. gada absolventu darba gaitas 2019. gadā, kā arī 2017. gada absolventu nodarbinātība otrajā gadā pēc augstākās izglītības iestādes absolvēšanas.

Apkopotie dati pieejami [Latvijas atvērto datu portālā](#) un [IZM vietnē](#), turklāt no 2021. gada maija – arī Valsts izglītības informācijas sistēmas (VIIS) publiskajā portālā kā VIIS datu analītikas rīkā izstrādāts datu pārskats, kura datus iespējams lejuplādēt.

Iespējamās arī turpmākas izmaiņas un pilnveidojumi metodoloģijā.

ABSOLVENTU NODARBINĀTĪBA						
Absolvēšanas gadi/salīdzinājuma opcijas	2017	2018. g. valstī vidēji**	2017	2018	2017.–2018. g. kopā	2019. g. valstī vidēji**
Gads pēc absolvēšanas	1		2	1	1,2	
Taksācijas gads	2018		2019			
NODARBINĀTĪBA*	87,1 %	64,5 %	88 %	87,6 %	87,8 %	65 %
VADĪTĀJI, VECĀKIE SPECIĀLISTI, SPECIĀLISTI (AUGSTĀKĀ KVALIFIKĀCIJA)***	78,7 %	~47 %	81 %	79,2 %	80,1 %	~47 %
ABSOLVENTU IENĀKUMI						
VIDĒJĀ SVĒRTĀ GADA IENĀKUMU VĒRTĪBA, EUR	~14 678	~12 048 EUR	~17 662	~15 968	~16 774	~12 912 EUR
SALĪDZINOT AR VALSTĪ VIDĒJIEM, GADĀ**	~+22 %		~+37 %	~+24 %	~+30 %	

*Nemot vērā absolventus, par kuru darba gaitām ir informācija.

**Valstī vidēji:<https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas--temas/socialie--procesi/darbvietas> (visi nodarbinātie). Informatīvs un indikatīvs salīdzinājums; lai salīdzinājums būtu korekts, jāņem vērā gan inflācija (piemēram, 2019. gadā 2,8 %), gan vidējo ienākumu, gan arī bezdarbnieku un nodarbināto īpatsvaru aprēķina metodoloģijas atšķirības absolventu datu kopā un valsts mērogā, gan tautsaimniecības nozaru specifika.

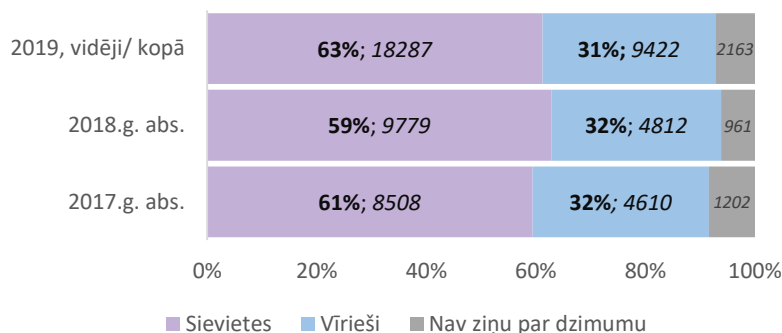
***0, 1, 2, 3 pamatgrupās (atbilstīgi LR Profesiju klasifikatoram) nodarbināto absolventu īpatsvars no nodarbinātajiem.

1. Absolventu dzimuma un vecuma struktūra

Gandrīz divas trešdaļas: sievietes

Augstākās izglītības iestāžu absolventu 2019. gada monitoringa datu kopas (2017. un 2018. gada absolventi) dzimuma struktūrā dominē sievietes (63 %).

1. attēls. 2017. un 2018. gada augstākās izglītības iestāžu absolventu dzimuma struktūra: % un absolūtie skaitļi

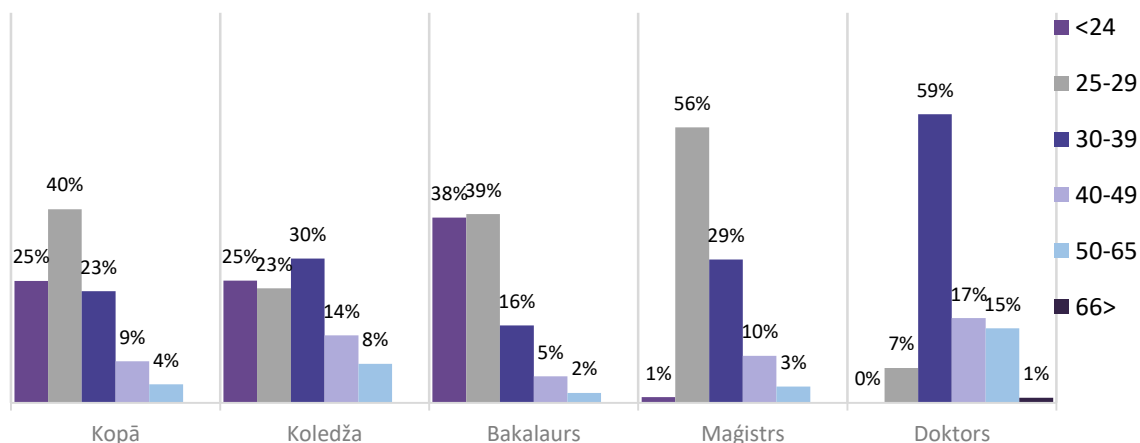

Divas trešdaļas 2018. gada absolventu: vecumā līdz 29 gadiem

65 % 2018. gada absolventu gadu pēc absolvēšanas (2019. gadā) bija vecumā līdz 29 gadiem. Pirmajā absolventu monitoringā (2017. gada absolventi gadu pēc absolvēšanas) novērotā tendence, ka lielākais gados jaunāko absolventu īpatsvars (līdz 29 gadiem) ir bakalaura līmeņa studijās, saglabājas arī 2018. gada absolventu vidū (77 % vecumā līdz 29 gadiem, t.sk. 38 % vecumā līdz 24 gadiem).

Jāatzīmē koledžas līmeņa absolventu vecuma struktūra: 48 % ir vecumā līdz 29 gadiem (t.sk. 25 % vecumā līdz 24 gadiem) un 30 % absolventu vecumā no 30–39 gadiem, kas apliecina jau iepriekš novēroto, ka koledžas līmeņa izglītību apgūst iedzīvotāji dažādos vecumos un jau ar esošu pieredzi darba tirgū (piemēram, koledžas līmeņa absolventu sociālās labklājības jomā vecuma struktūru pārsvarā (60 %) veido absolventi vecāki 40 par gadiem).

2. attēls. Absolventu vecums pēc iegūtās izglītības līmeņa pakāpes, 2018. gada absolventi 2019. taksācijas gadā (pirmajā gadā pēc absolvēšanas)

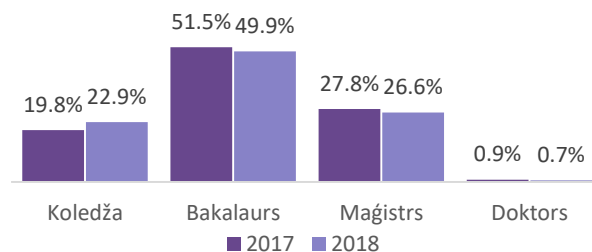

2. Absolventu sadalījums pēc apgūtā studiju līmeņa un tematiskās grupas

Puse: bakalaura līmeņa absolventi

Tendence 2018. gada absolventu kopā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, nav mainījusies – puse ir bakalaura līmeņa studiju absolventi. Lielākā daļa (73 %) ieguvusi pamata augstāko izglītību – koledžas (23 %) vai bakalaura līmeņa¹ (50 %). Joprojām saglabājas ļoti zems doktora līmeņa studiju absolventu īpastvars (zem 1 %).

3. attēls. 2017. un 2018. gada absolventi pēc studiju līmeņa

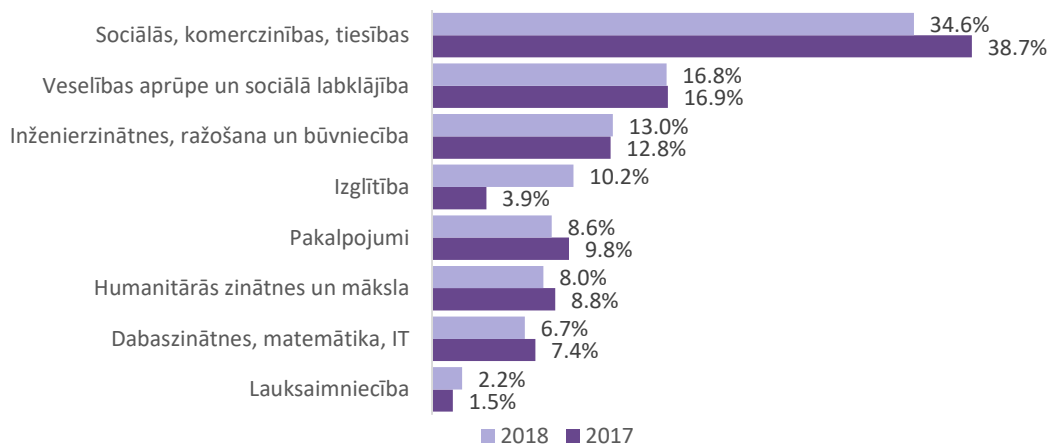

Sociālo, komerczinību un tiesību tematiskās grupas absolventi: trešā daļa

Būtisku izmaiņu nav arī absolventu sadalījumā² pēc tematiskās grupas: arī 2018. gada absolventu vidū vairāk kā trešdaļa (34,6 %) ir sociālo, komerczinību un tiesību tematiskās grupas absolventi.

Atšķirības Latvijas un Eiropas Savienības valstu absolventu sadalījumā, kā arī studiju programmu sadrumstalotības problemātika jau tika skatītas iepriekšējā gada materiālos,³ informācija pieejama starptautiskā salīdzinājumā⁴ un šeit detalizētāk iztirzāta netiek.

4. attēls. 2017. un 2018. gada absolventi pēc studiju tematiskās grupas

¹ 46 studiju programmas kods, 2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība (5. līmeņa profesionālā kvalifikācija) īstenojama pēc bakalaura, profesionālā bakalaura grāda vai 5. līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguves šajā materiālā pievienota maģistra studiju līmenim.

² Atbilstīgi Latvijas izglītības klasifikācijai MK 13.06.2017 noteikumi Nr. 322, «Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju»:

<https://likumi.lv/doc.php?id=291524>. Izmaiņas izglītības tematiskās grupas absolventu skaitā un īpatsvarā saistītas ar pirmās absolventu datu kopas (2017. gads) specifiku.

³ Sk.: <https://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitiba/statistika-par-augstako-izglitiba>.

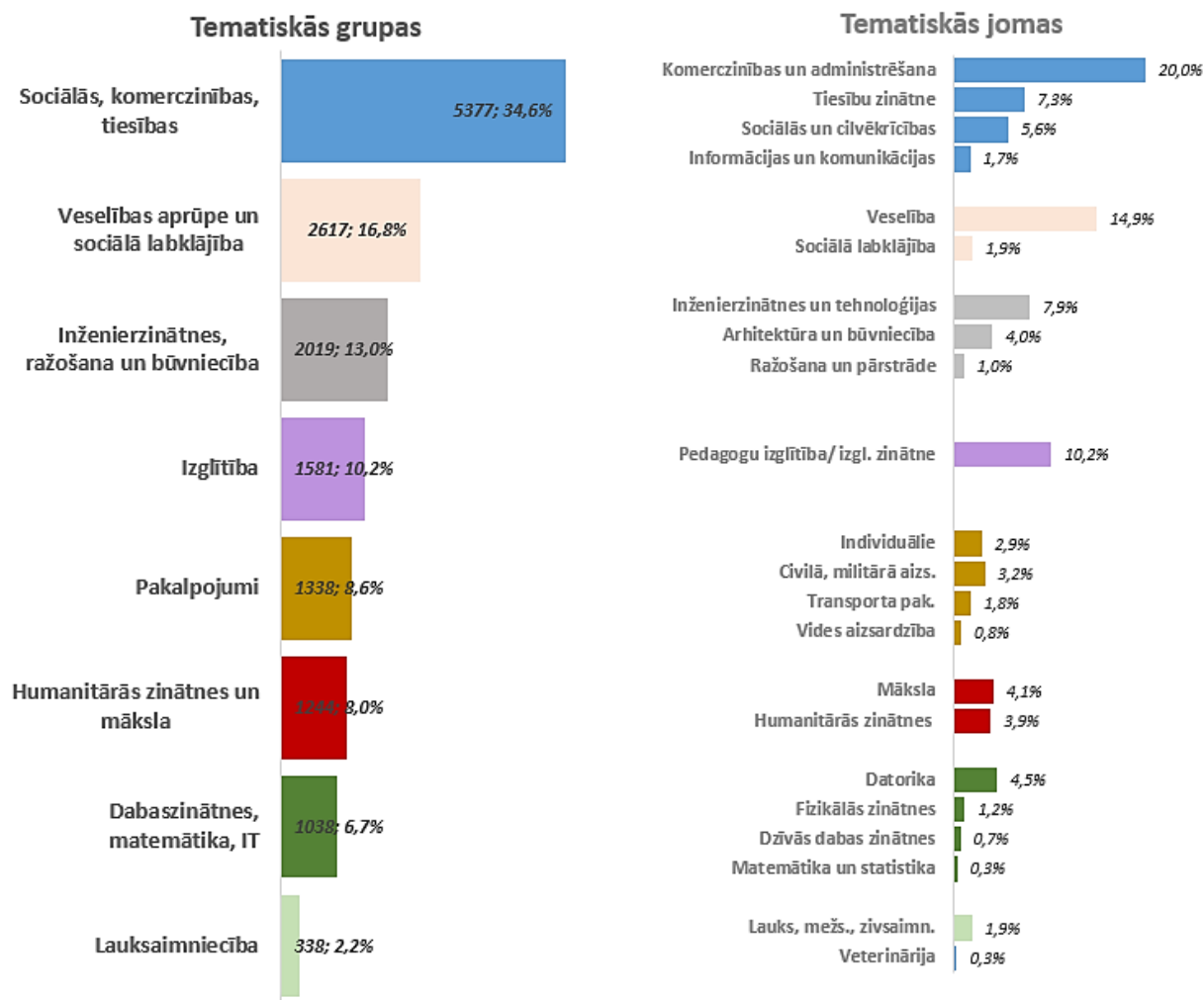
⁴ Sk.: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tertiary_education_statistics#Graduates.

Katrs piektais: komerczinātņu un administratīvo zinātņu jomas absolvents

Arī 2018. gada absolventu vidū vispopulārākā studiju tematiskā joma bijušas *komerczinības*, kuras absolvējis katrs piektais (20 %). Nākamās populārākās – *veselības aprūpe* (14,9 %), seko *pedagogu izglītības* un *izglītības zinātnes* (10,2 %), *inženierzinātnes un tehnoloģijas* (7,9 %) un *tiesību zinātnes* (7,3 %).

“Top 5” tematiskās jomas 2018. gadā kopumā absolvējuši 60 % absolventu.

5. attēls. 2018. gada absolventu sadalījums pēc studiju tematiskās grupas un jomas

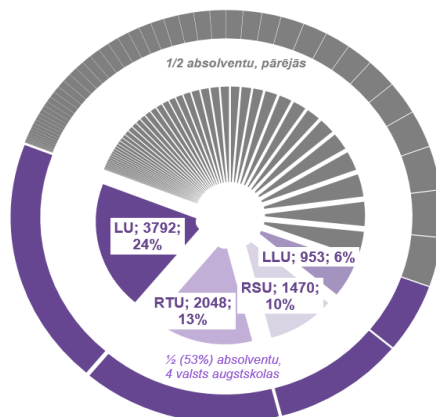
3. Absolventu sadalījums pa augstākās izglītības iestādēm

Puse absolvē vienu no četrām valsts universitātēm

Līdzīgi kā pirms gada arī 2018. gadā puse absolventu (53 %) absolvēja vienu no četrām lielajām valsts universitātēm.

21 (no 54) augstākās izglītības iestādes absolventu skaits 2018. gadā nepārsniedza 100.

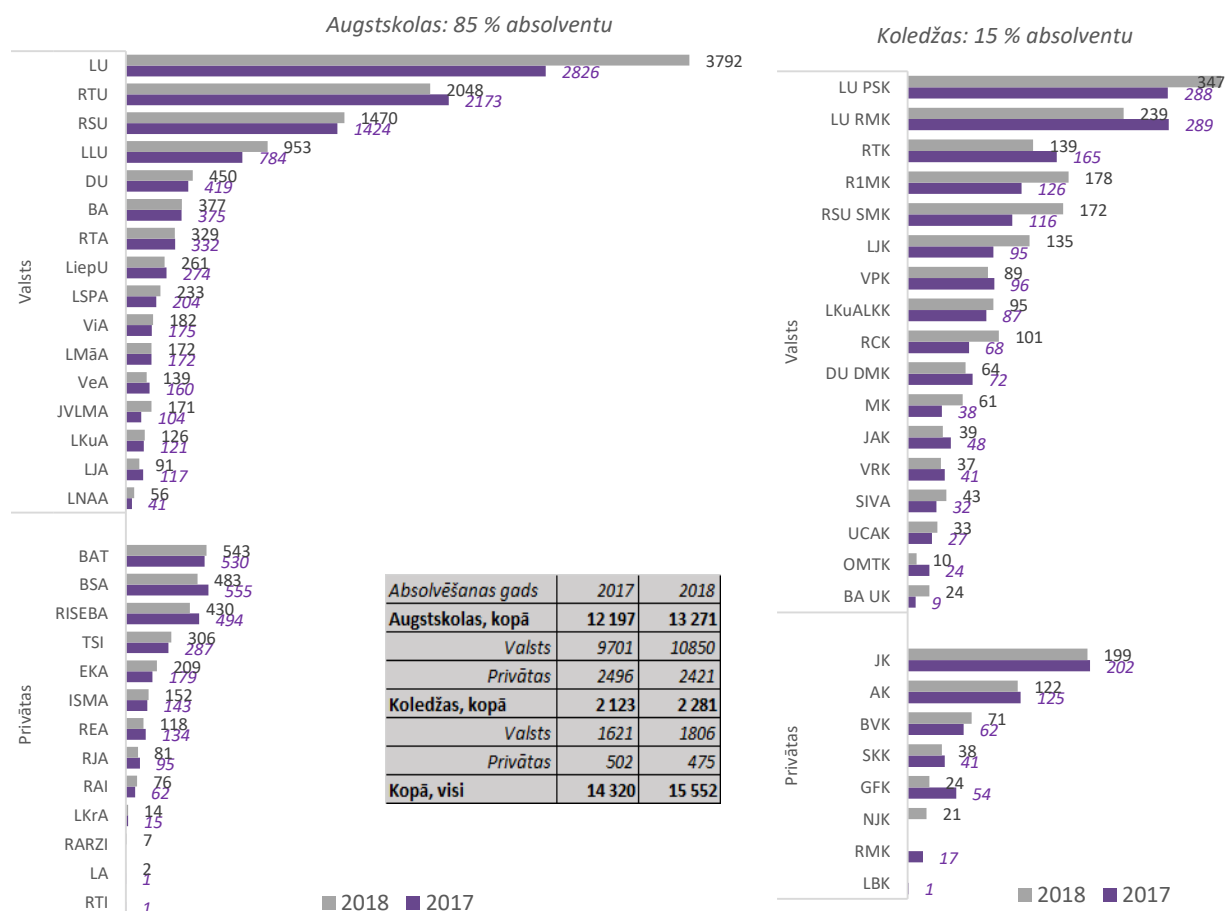
6. attēls. 2018. gada absolventi, absolvētās augstākās izglītības iestādes

85 % absolvē augstskolas; 15 % – koledžas

85 % augstākās izglītības iestāžu absolventu pabeidz augstskolas; 15 % ir koledžu absolventi, un šī proporcija ir nemainīga abos (2017. un 2018.) absolvēšanas gados.

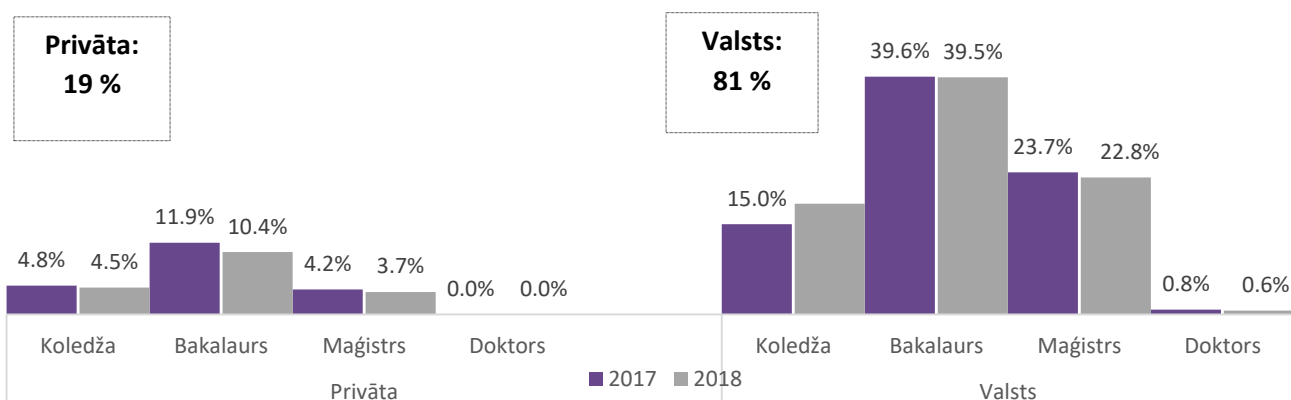
7. attēls. 2017. un 2018. gada absolventi, absolvētās augstākās izglītības iestādes, pa augstskolām un koledžām, absolūtie skaitļi

81 % ir valsts augstākās izglītības iestāžu absolventi

2018. gadā par 2 % izmainījies valsts un privātā sektora proporcija, tādējādi 2018. gada absolventiem tā veido 81 % un 19 % (2017. gadā: 79 % un 21 %).

8. attēls. Absolventu sadalījums pa studiju līmeņiem valsts un privātajās augstākās izglītības iestādēs, 2017. un 2018. gada absolventi

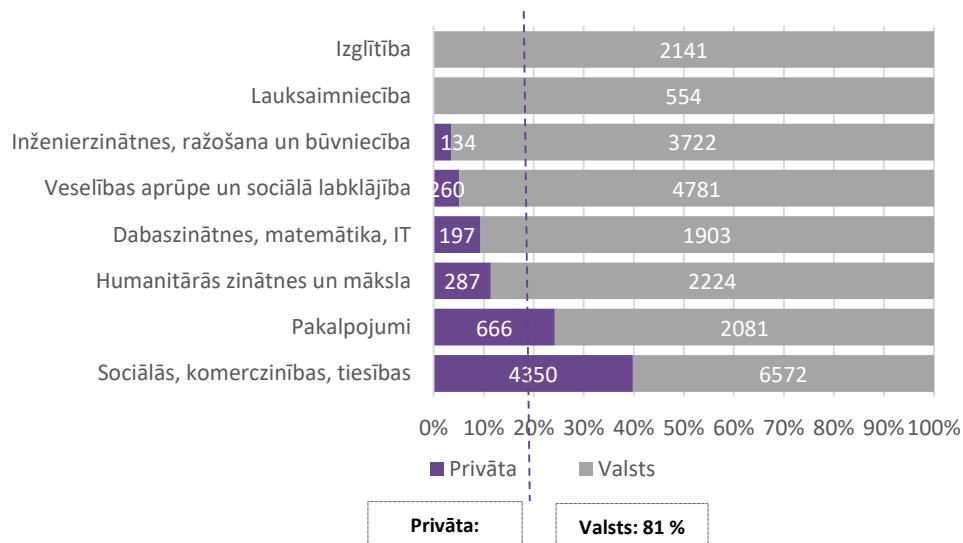

Privātā sektora disproporcija: sociālās un komerczinības; pakalpojumi tematiskajās grupās

Privātā un valsts sektora augstākās izglītības iestāžu absolventu sadalījumā pa absolvētajām tematiskajām grupām vērojamas iepriekšējā gada tendences – privāto izglītības iestāžu absolventu proporcija būtiski augstāka ir *sociālo, komerczinību un tiesību; pakalpojumu* tematiskajās studiju grupās, kamēr valsts augstākās izglītības iestādes 100 % nodrošina *izglītības un lauksaimniecības* studijas, kā arī galvenokārt resursietilpīgākās studiju programmas (*inženierzinātnes, ražošana un būvniecība 96,5 %; veselības un sociālā aprūpe 94,8 %; dabaszinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas 90,6 %*).

9. attēls.

Absolventu sadalījums (absolūtie skaitļi) pa absolvētajām tematiskajām studiju grupām, valsts un privātās augstākās izglītības iestādes, 2017. un 2018. gada absolventi 2019. taksācijas gadā

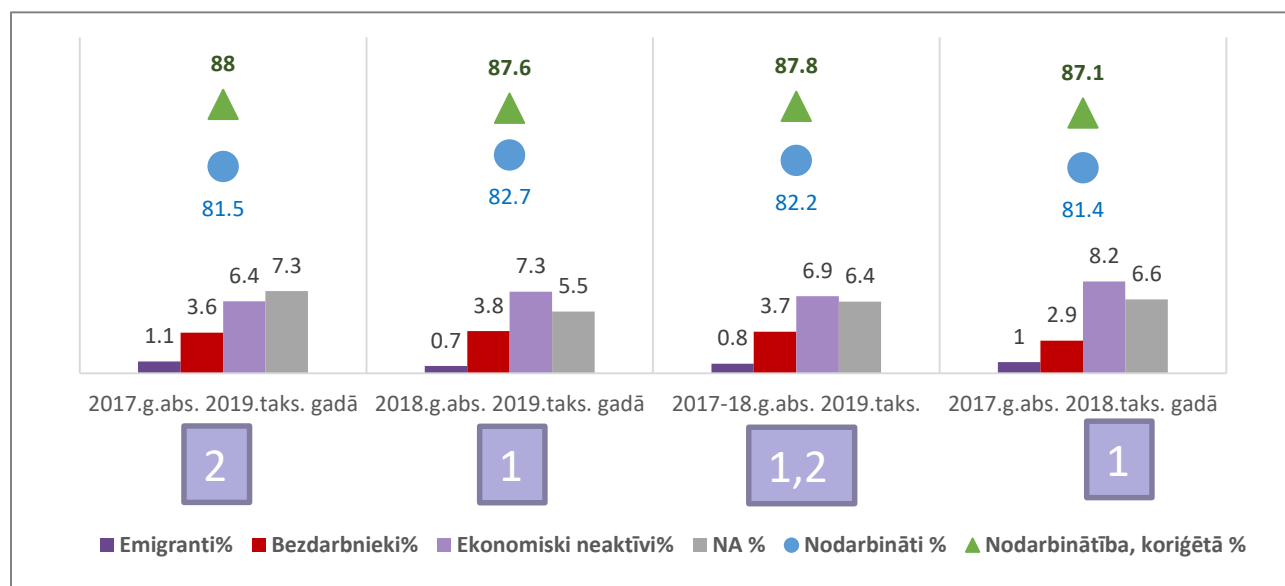

4. Nodarbinātība

Augsta absolventu nodarbinātības tendence saglabājas

Vairāk kā 80 % augstākās izglītības iestāžu absolventu 2019. gadā ir nodarbināti, bet korigētās nodarbinātības rādītāji⁵ ir tuvu 88 %; jāatzīmē salīdzinoši neliela šī rādītāja pieauguma tendence. Emigrācija konsekventi saglabājas 1 % līmenī, kamēr bezdarba līmenis kopumā pieaudzis (*no 2,9 % 2018. gadā uz 3,7 % 2019. gadā attiecībā uz abu gadu absolventiem; 2019. gadā tas paaugstinājies arī 2017. gada absolventiem*).⁶

10. attēls. Absolventu nodarbinātības struktūras rādītāji, %, pēc absolvēšanas un taksācijas gada

11. attēls. Absolventu nodarbinātības struktūras rādītāji (kopskaiti, absolūtie skaitļi un %)

Absolvēšanas gads	2017	2018	2017 , 2018	2017
Taksācijas gads	2019	2019	2019	2018
<i>Gadi pēc absolvēšanas</i>	2	1	1,2	1
Absolventi, skaits (ieraksti)	14 320	15 552	29 872	14 320
Nodarbināti, skaits	11 675	12 869	24 544	11 656
<i>Nodarbināti %</i>	81,5	82,7	82,2	81,4
Nodarbināti, no tiem studē, skaits	2316	3029	5345	2842
<i>Nodarbināti, no tiem studē, %</i>	19,8	23,5	21,8	24,4
Bezdarbnieki, skaits	521	588	1109	411
<i>Bezdarbnieki %</i>	3,6	3,8	3,7	2,9
Emigrējušie, skaits	151	102	253	142
<i>Emigrējušie, %</i>	1,1	0,7	0,8	1
Ekonomiski neaktīvi, skaits	922	1134	2056	1168
<i>Ekonomiski neaktīvi %</i>	6,4	7,3	6,9	8,2
NA, skaits	1051	859	1910	943
<i>NA, %</i>	7,3	5,5	6,4	6,6

⁵ Pārrēķinot nodarbinātības līmeni attiecībā uz tiem absolventiem, par kuriem ir informācija.

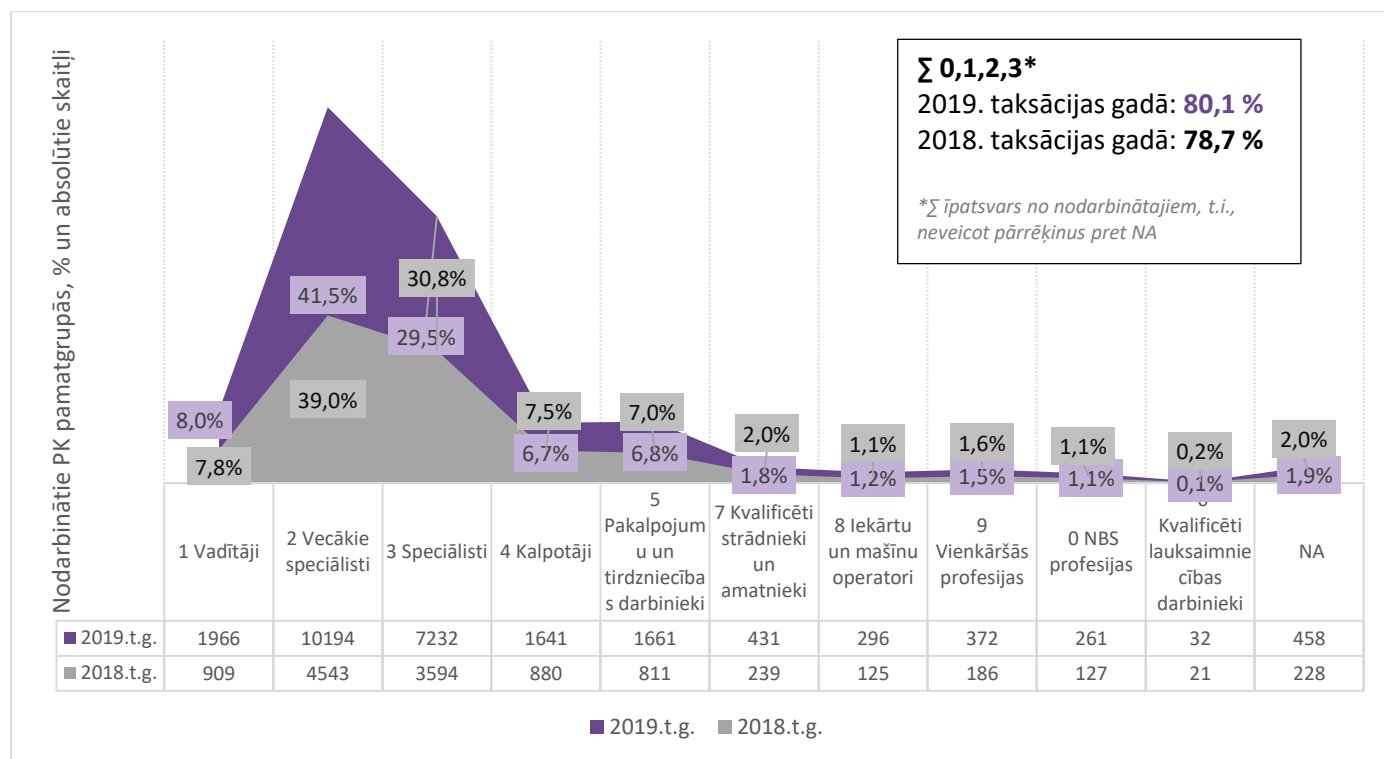
⁶ Valstī vidēji 2018. gadā – 7,4 %, 2019. gadā – 6,3 %.

Nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās ir augsta (2019. monitoringa gadā: 80 %)

Absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās⁷ 2019. taksācijas gadā sasniedz 80 % līmeni, un šajā rādītājā vērojama nedaudz pieaugoša tendence – 2018. gadā 78,7 % absolventu (2017. gada absolventi) bija nodarbināti augstākās kvalifikācijas profesiju grupās (vadītāji, vecākie speciālisti, speciālisti, kā arī NBS profesijas), kamēr 2019. taksācijas/monitoringa gadā – 80,1 % (abu – 2017. un 2018. – gadu absolventi). Detalizētāk pa absolvēšanas gadiem griezumos skaidrojumi tālākajā materiāla tekstā.

Kopumā nav būtisku izmaiņu nodarbinātībā profesiju pamatgrupās starp abiem monitoringa gadiem. Nedaudz (par 2,5 %) palielinājies vecāko speciālistu īpatsvars 2019. taksācijas/monitoringa gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

12. attēls. Absolventu nodarbinātība pēc LR profesiju klasifikatora (visi nodarbinātie absolventi), absolūtie skaitļi un īpatsvari 2018. (tikai 2017. gada absolventi) un 2019. (2017. un 2018. gada absolventi nespecifificējot) taksācijas gadā

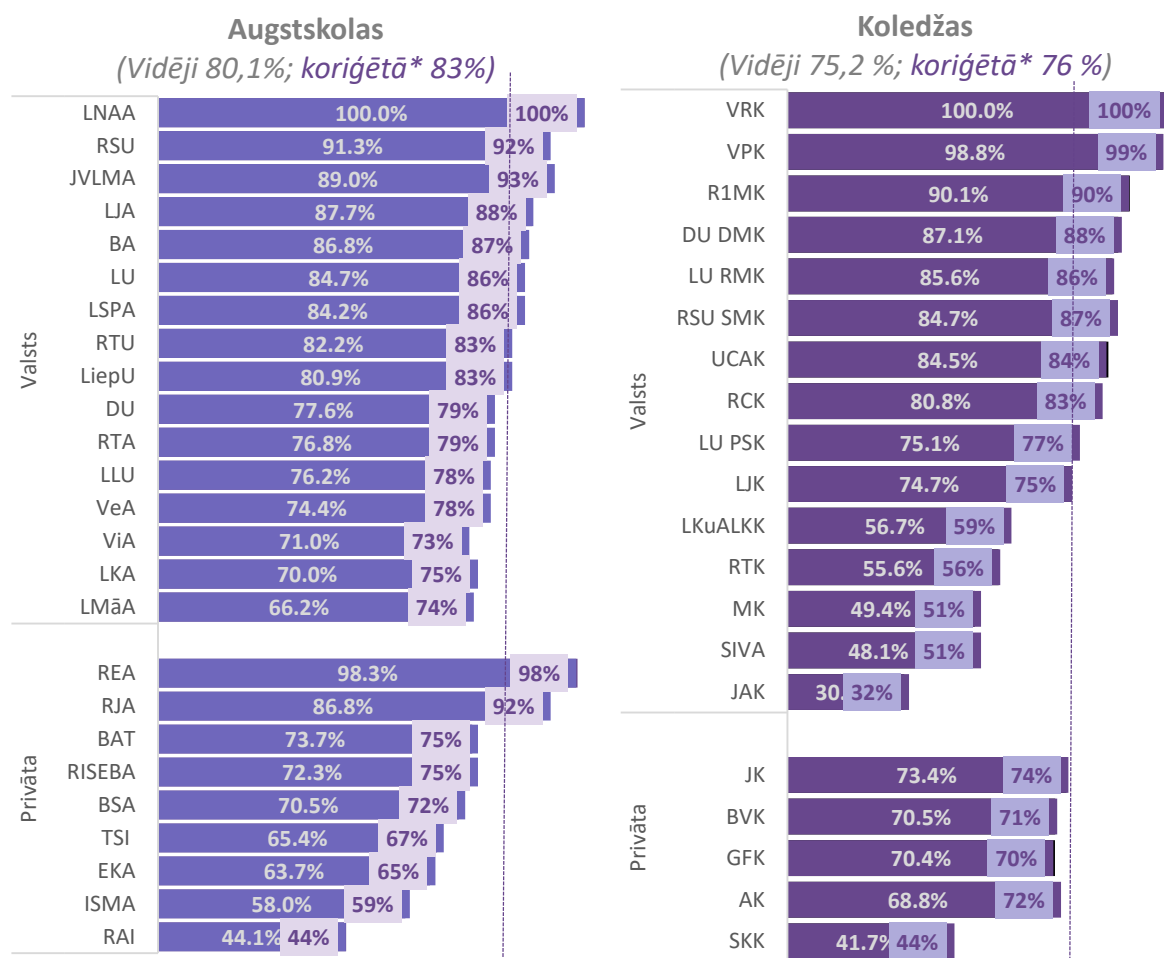
Nākošajā datu salikumā – nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās, pa augstākās izglītības iestādēm, papildus veikts šī īpatsvara pārrēķins, izslēdzot opcijas NA (nav ziņu par nodarbinātību profesijās) ietekmi.

⁷ 0, 1, 2, 3 profesiju pamatgrupās pēc LR Profesiju klasifikatora, <https://www.lm.gov.lv/lv/profesiju-klasifikators>.

Augstskolu absolventu vidū 2019. taksācijas gadā nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās pārsniedz 90 % starp LNAA (nodarbināti visi LNAA absolventi, 100 %), REA un RSU abu gadu absolventiem; koledžu vidū augstāks kā 90 % līmenis: VRK, VPK un R1MK absolventu vidū.

2019. taksācijas gadā privāto augstskolu (vidēji 70,5 %; korigētā 72 %) un privāto koledžu (vidēji 69,2 %, korigētā 70 %) abu gadu absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās ir būtiski zemāka kā starp augstskolām (80,1 %; korigētā 83 %) un koledžām (75,2 %, korigētā 76 %) vidēji, kā arī starp valsts augstskolām (83,1 %, korigētā 85 %) un valsts koledžām (76,8 %, korigētā 78 %); izņēmums ir REA (98,3 %; 98 %) un RJA (86,8 %; 92 %), kur absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās ir ļoti augsta.

13. attēls. Absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās, augstākās izglītības iestāžu dalījumā 2019. taksācijas gadā (abu gadu absolventi nespecificējot); nav iekļautas augstskolas un koledžas, kur absolventu kopskaits abos gados datu kopā nepārsniedz 50 (LKrA, LA, RTI, RARZI,OMTK, LBK, RMK, NJK)

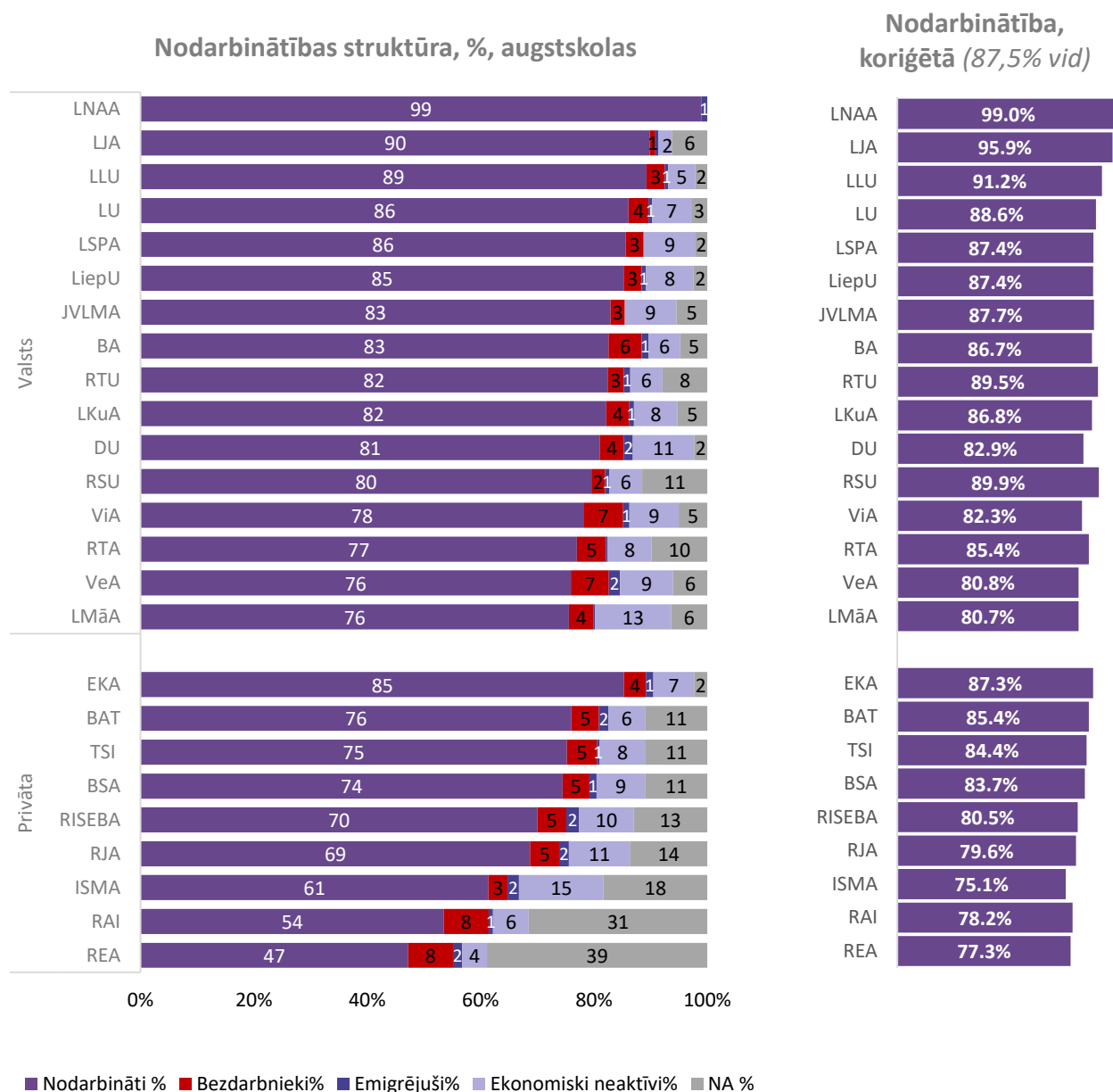

*Korigētā nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās: īpatsvars, veicot pārrēķinus, lai izslēgtu NA ietekmi (taču kopumā tā nav vērtējama kā būtiska, tāpēc turpmāk izmantoti tieši īpatsvara % nodarbinātības augstākās kvalifikācijas profesijās atspoguļojumos).

Nodarbinātības struktūra augstākās izglītības iestādēs

Augstskolu vidū nodarbinātības līdere arī 2019. taksācijas gadā ir LNAA (99 % nodarbinātība); vairāk kā 90 % nodarbinātība arī LJA un LLU. Iepriekšējā gada tendence, ka valsts augstskolu absolventi darba tirgū ir kopumā nodarbinātāki (vidēji 88,4 %, koriģētā nodarbinātība) nekā privāto augstskolu absolventi (vidēji 83 %, koriģētā nodarbinātība), vērojama arī 2019. taksācijas/monitoringa gada datos.

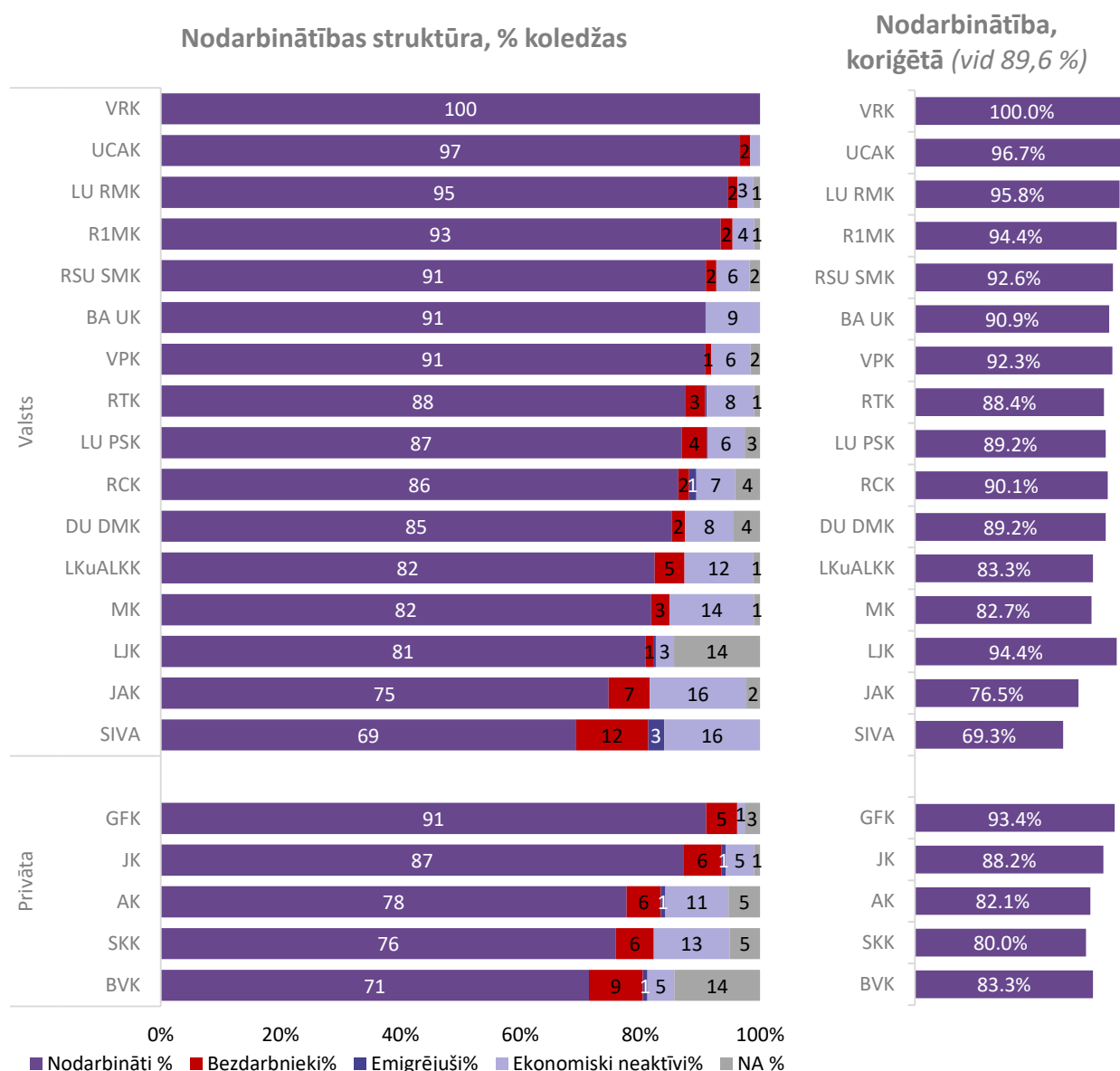
14. attēls. Absolventu nodarbinātības struktūra pa augstskolām 2019. taksācijas gadā (abu gadu absolventi nespecifējot); nav iekļautas augstskolas, kur absolventu kopskaits abos gados datu kopā nepārsniedz 50 (LKrA, LA, RTI, RARZI)

Starp koledžām nodarbinātības līdere 2019. taksācijas gadā ir VRK – nodarbināti ir visi abu gadu absolventi. Vairāk kā 90 % nodarbinātība arī UCAK, LU RMK, R1MK, RSU SMK, BA UK, VPK, LJK, un RCK koledžu abu gadu absolventiem.

Jāatzīmē, ka kopumā koledžu absolventu nodarbinātība (89,6 %) ir nedaudz augstāka kā augstskolu (87,5 %) absolventiem; un valsts koledžu absolventiem – augstāka (90,6 %) kā privātajām koledžām (85,9 %).

15. attēls. Absolventu nodarbinātības struktūra, pa koledžām, 2019. taksācijas gadā (abu gadu absolventi nespēcificējot); nav iekļautas koledžas, kur absolventu kopskaits abos gados datu kopā nepārsniedz 50 (RMK, LBK, NJK, OMTK)

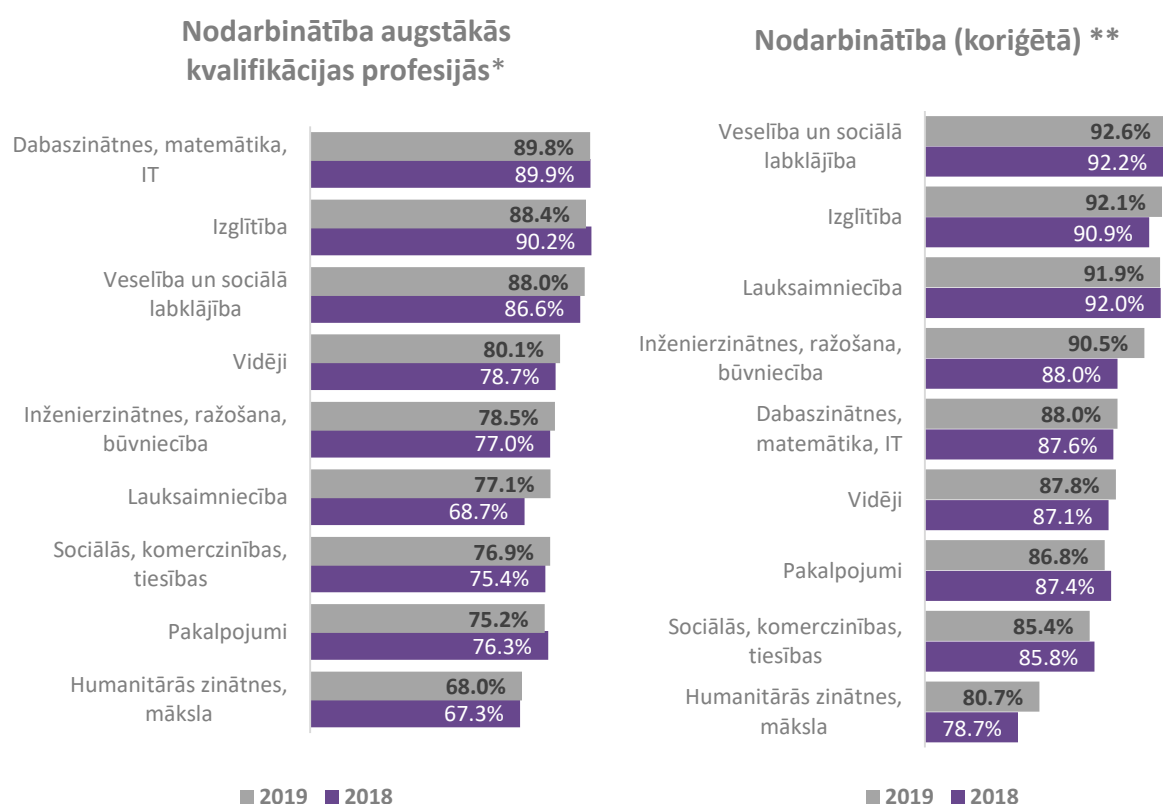
Atšķirības absolvēto tematisko grupu absolventu nodarbinātībā un nodarbinātībā augstākās kvalifikācijas profesijās

Absolvēto tematisko grupu dalījumā augstākā nodarbinātība (pārsniedzot 90 %), vērtējot abu taksācijas gadu rezultātus, ir veselības un sociālās aprūpes, izglītības un lauksaimniecības tematisko grupu absolventiem. 2019. taksācijas/ monitoringa gadā – arī inženierzinātņu, ražošanas un pārstrādes, būvniecības tematiskajās grupās.

Vairāk kā 80 % dabaszinātņu, matemātikas, statistikas un IT; veselības un sociālās aprūpes, izglītības tematisko grupu absolventi ir nodarbināti augstākās kvalifikācijas profesijās.

Zemākā nodarbinātība un nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās jau otro gadu ir vērojama starp humanitāro zinātņu un mākslas; pakalpojumu; sociālo un komerczinību, tiesību tematisko grupu absolventiem.

16. attēls. Absolventu nodarbinātība un absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās absolvēto tematisko grupu griezumā 2018. un 2019. taksācijas/monitoringa gadā

*Nodarbināto absolventu augstākās kvalifikācijas profesiju pamatgrupās īpatsvars no visiem nodarbinātajiem absolventiem, t.i., tiešais īpatsvars.

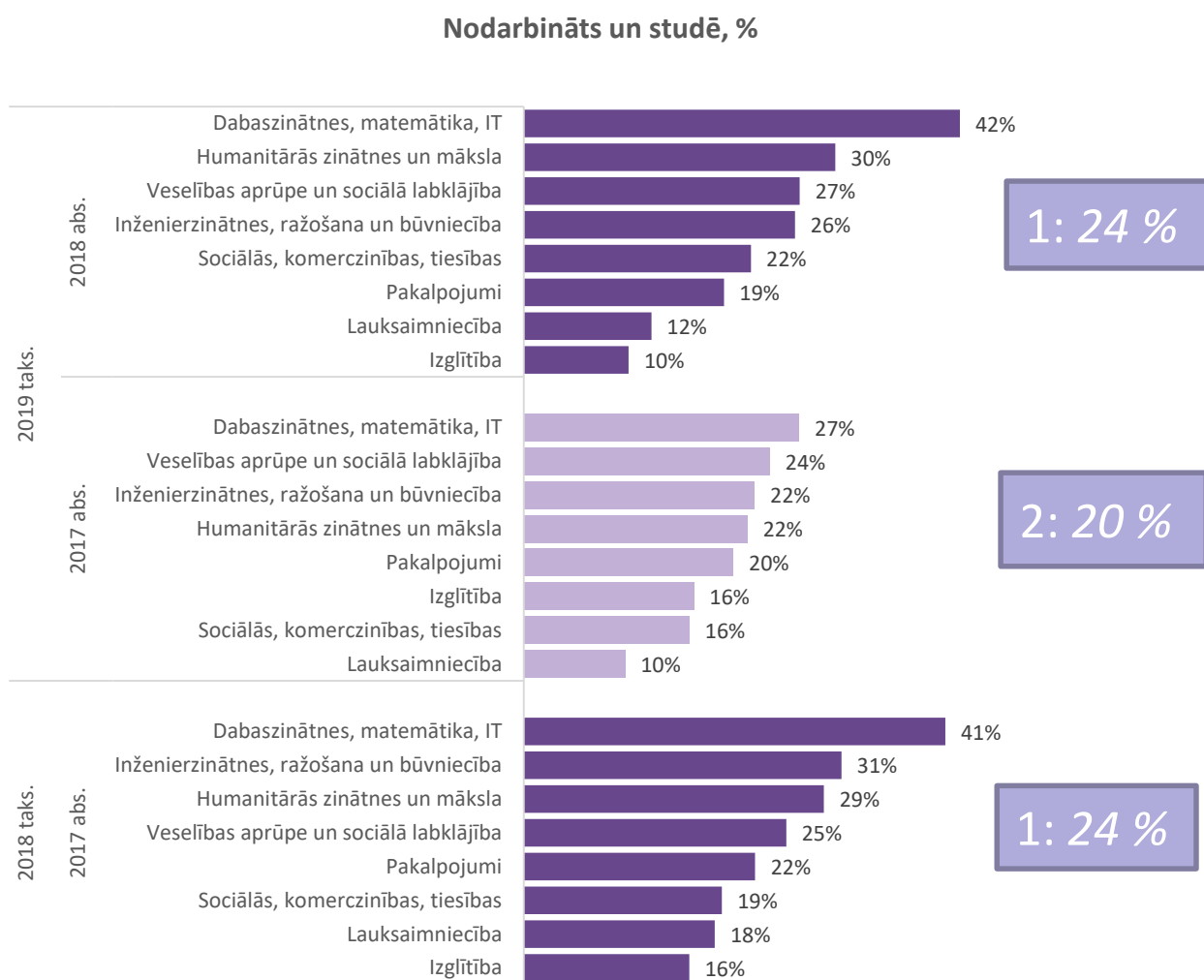
**Nodarbināto absolventu īpatsvars no visiem absolventiem, pārrēķinot uz to absolventu kopu, par kuru darba gaitām ir informācija.

Katrs piektais absolvents paralēli darbam studē

Absolventu īpatsvars, kuri paralēli darbam studē, 2019. taksācijas/monitoringa gadā abu gadu absolventu vidū veido 22 % (*pirmajā gada absolventiem 24 % un otrajā gada absolventiem 20 %*). Līdzīgs pirmajā gadā pēc absolvēšanas studējošo īpatsvars (24,4 %) novērots arī 2018. taksācijas gada rezultātos.

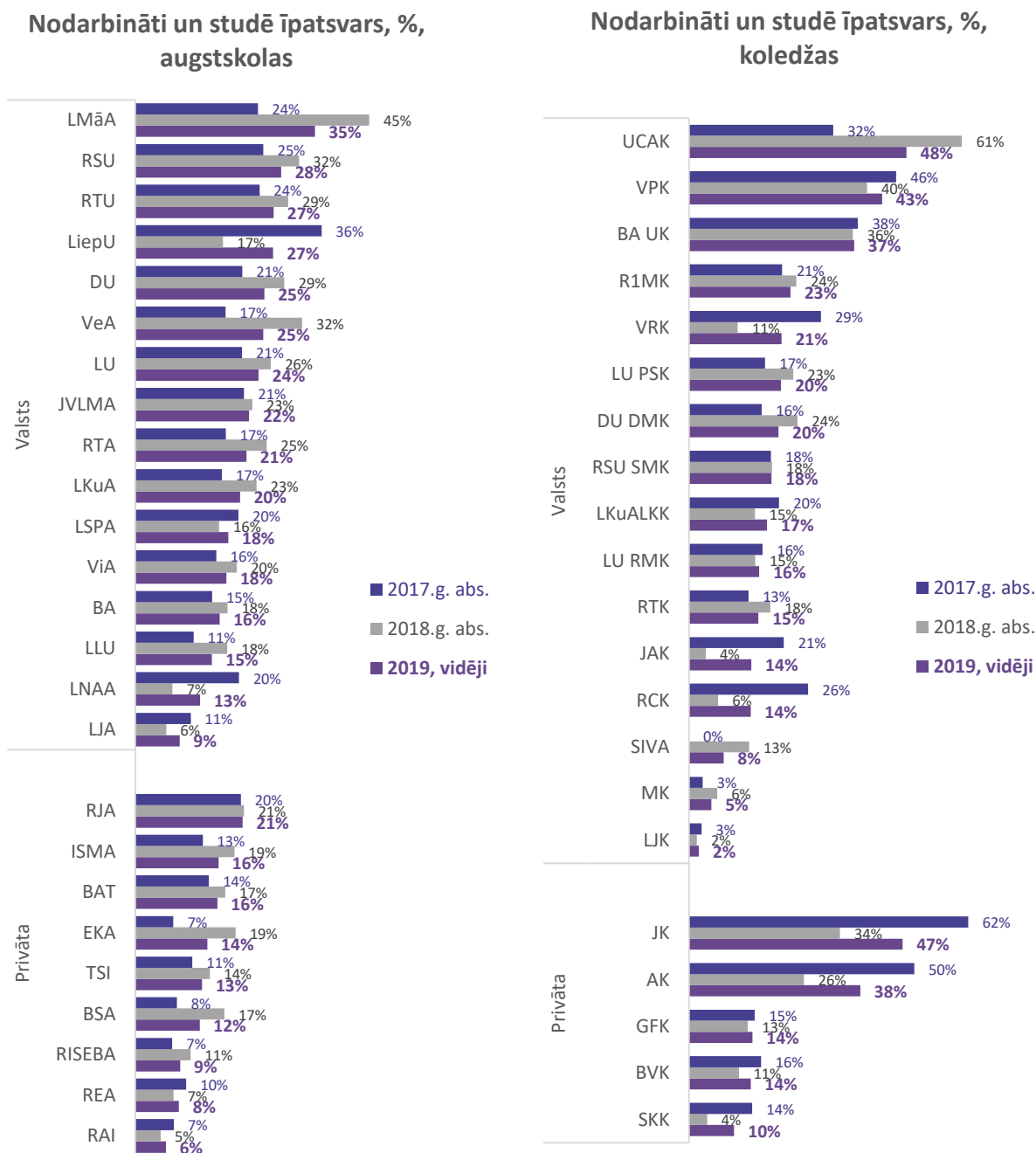
Augsts nodarbināto studējošo īpatsvars ir starp *dabaszinātnes un matemātika, statistika un IT* tematiskās grupas absolventiem (*pirmajā gadā vairāk kā 40 %; otrajā 27 %*; ļoti augsts tas ir dzīvās *dabas zinātņu* (52 %) un *fizikālo zinātņu* jomā (58 %)).

17. attēls. Absolventu, kuri nodarbināti un studē, īpatsvars 2018. un 2019. taksācijas gadā absolvēto studiju tematisko grupu griezumā, atspoguļojot abus absolvēšanas gadus

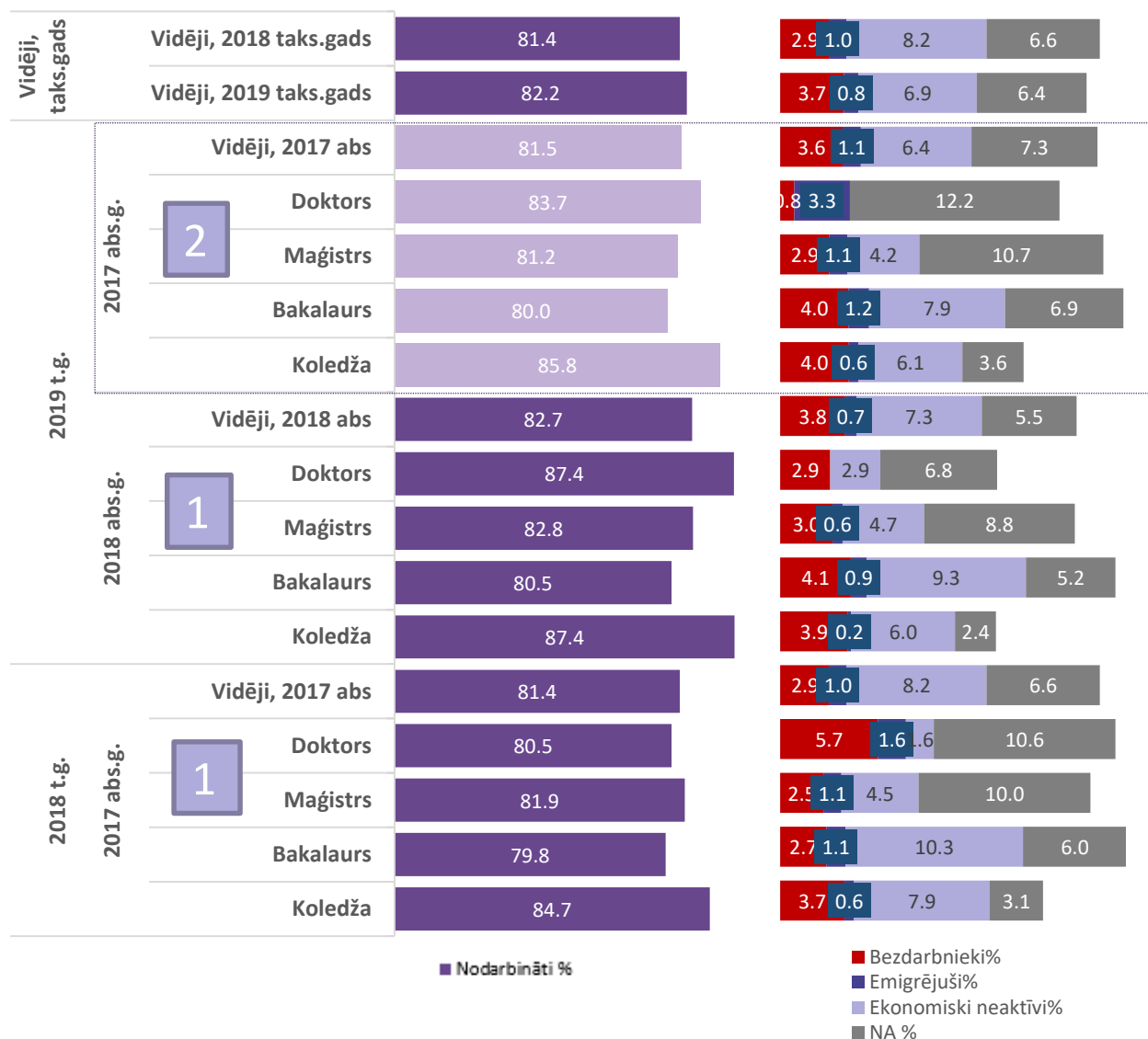
Augstākās izglītības iestāžu griezumā augstākais absolventu īpatsvars, kuri paralēli darbam studē, 2019. taksācijas/monitoringa gadā, vērtējot abu gadu absolventu datus, ir koledžu absolventu vidū (UCAK, JK, VPK, AK – vairāk kā 30 %); augstskolu vidū LMA (35 %). Būtiskas ir atšķirības absolvēšanas gadu griezumos.

18. attēls. Absolventu, kuri nodarbināti un studē, īpatsvars 2019. taksācijas gadā pa augstākās izglītības iestādēm abos absolvēšanas gados un 2019. taksācijas gadā vidēji; nav iekļautas augstskolas un koledžas, kur absolventu kopskaits abos gados datu kopā nepārsniedz 50 (LKrA, LA, RTI, RARZI, OMTK, LBK, RMK, NJK)

Skatot nodarbinātības struktūru visā absolventu datu kopā starp absolvētajiem studiju līmeņiem, nodarbinātība šķietami augstāka ir koledžas studiju līmeņa absolventu vidū; savukārt par doktora un maģistra studiju līmeņa absolventiem biežāk kā par citu studiju līmeņu absolventiem nav ziņu par nodarbinātības gaitām (*augstāks neizsekojamības īpatsvars šajos studiju līmeņos starp 2017. gada absolventiem, kas saistīts arī ar pirmās absolventu monitoringa datu kopas specifiku*).

19. attēls. Absolventu nodarbinātības struktūra 2018. un 2019. taksācijas/monitoringa gadā, pēc absolvētā studiju gada, pa studiju līmeņiem

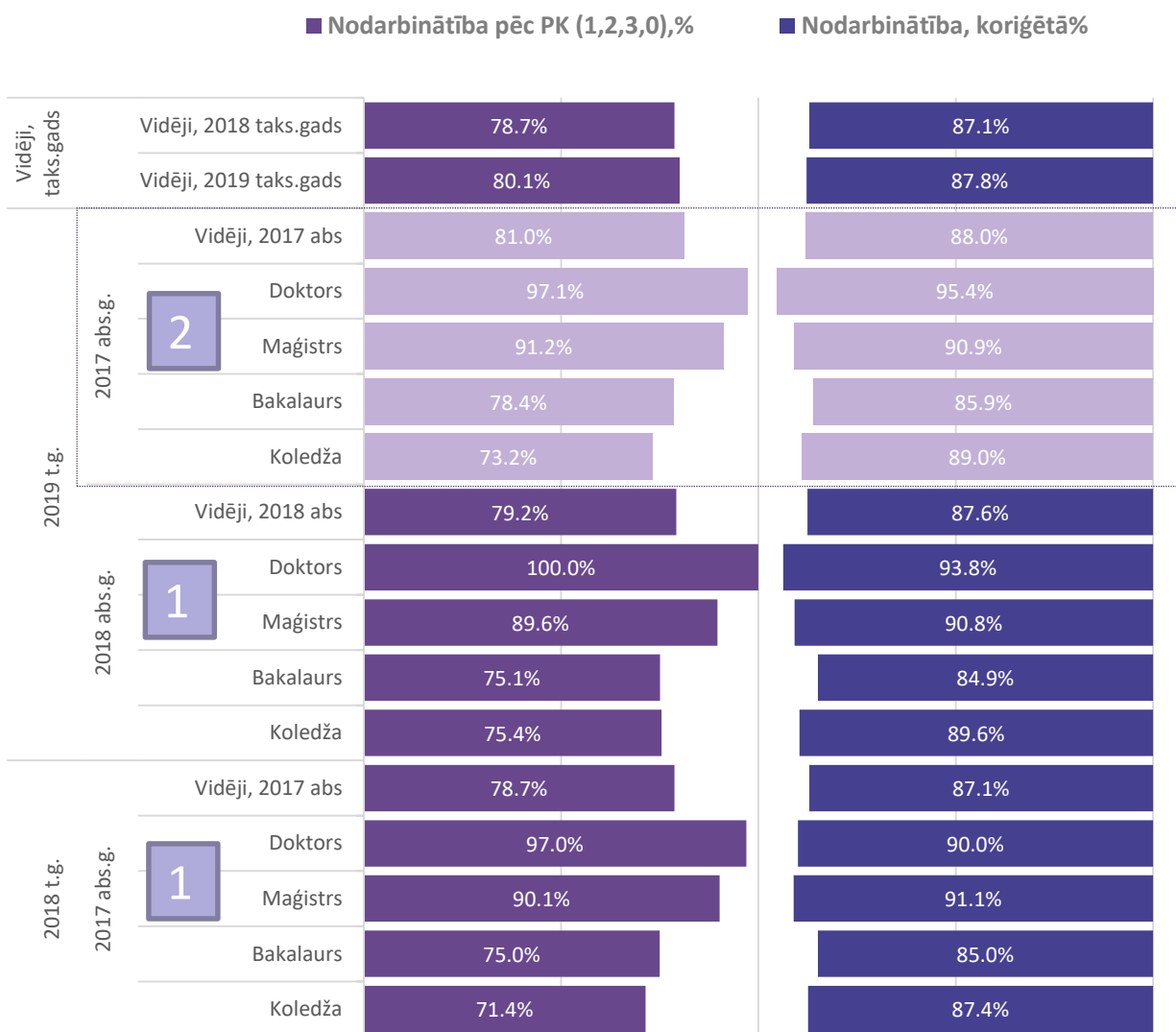

Nodarbinātāki kopumā un nodarbinātāki augstākās kvalifikācijas profesijās: doktori un maģistri

Pārrēķinot nodarbinātības īpatsvarus pret to absolventu kopu, par kuru darba gaitām ir informācija (koriģētā nodarbinātība), secināms, ka doktoru un maģistru vidū šie koriģētās nodarbinātības īpatsvari ir augstākie (pārsniedz 90 %).

Arī nodarbinātība augstākās kvalifikācijas pamatgrupās doktoru un maģistru vidū ir būtiski augstāka kā starp bakalaura un koledža studiju līmeņa absolventiem.

20. attēls. Absolventu nodarbinātība* un absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās 2018. un 2019. taksācijas gadā, pēc absolvēto studiju līmeņa, pa studiju līmeņiem**

*Nodarbinātība koriģētā, pārrēķinot uz zināmajiem.

**Tiešais īpatsvars no nodarbinātajiem augstākās kvalifikācijas profesijās.

5. Ienākumi

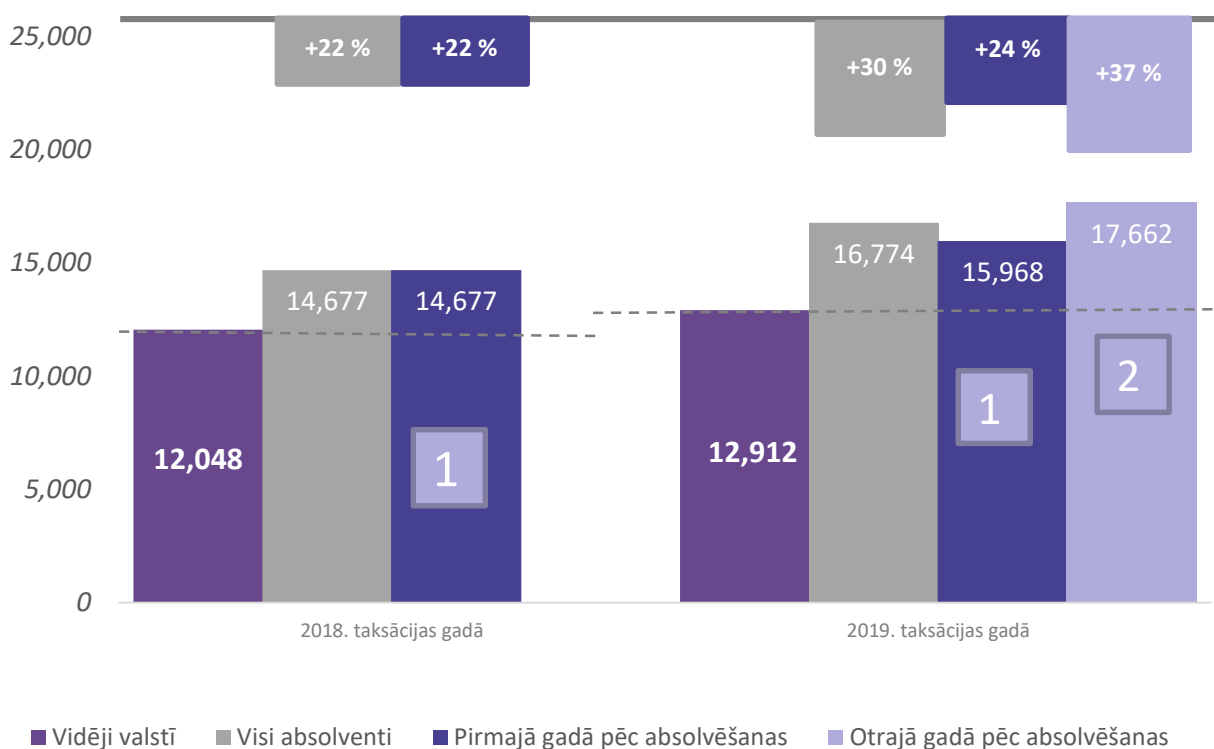
Ienākumi ar pieaugošu tendenci

Vidējie abu gadu absolventu ienākumi 2019. taksācijas gadā ir 16 774 EUR (~30 % augstāki kā vidējā alga valstī 2019. gadā).

Vidējie ienākumi 2017. gada absolventiem 2018. taksācijas gadā (gadu pēc absolvēšanas) bija 14 677 EUR, kas bija par ~ 22 % augstāki nekā 2018. gada vidējā alga valstī; salīdzinājumam: 2018. gada absolventu 2019. taksācijas gadā (gadu pēc absolvēšanas) ienākumi ir 15 968 EUR (par ~24 % augstāki kā vidējā alga valstī 2019. gadā) – t.i., pirmajā gadā pēc absolvēšanas augstākās izglītības iestāžu absolventu ienākumi ir vidēji par 23 % augstāki kā vidējā alga valstī – secināms pēc šo divu pirmo absolventu monitoringa gadu rezultātiem.

Otrajā gadā pēc absolvēšanas (2017. gada absolventu ienākumi 2019. taksācijas gadā) jau ir 17 662 EUR, t.i., par ~37 % augstāki kā vidējie ienākumi valstī attiecīgajā taksācijas gadā.

21. attēls. Vidējie svērtie aritmētiskie ienākumi EUR* 2018. un 2019. taksācijas gadā visu absolventu vidū pirmajā un otrajā gadā pēc absolvēšanas un salīdzinot ar valstī vidējo darba algu (tikai informatīvs indikatīvs salīdzinājums!)

*Jāņem vērā, ka šeit un tālāk materiālā ienākumu vidējo svērto vērtību aprēķinā izmantoti segmentētie dati, tādējādi, griezumos tās var būt atšķirīgas no vērtībām, kas iegūtas no pamatkopas.

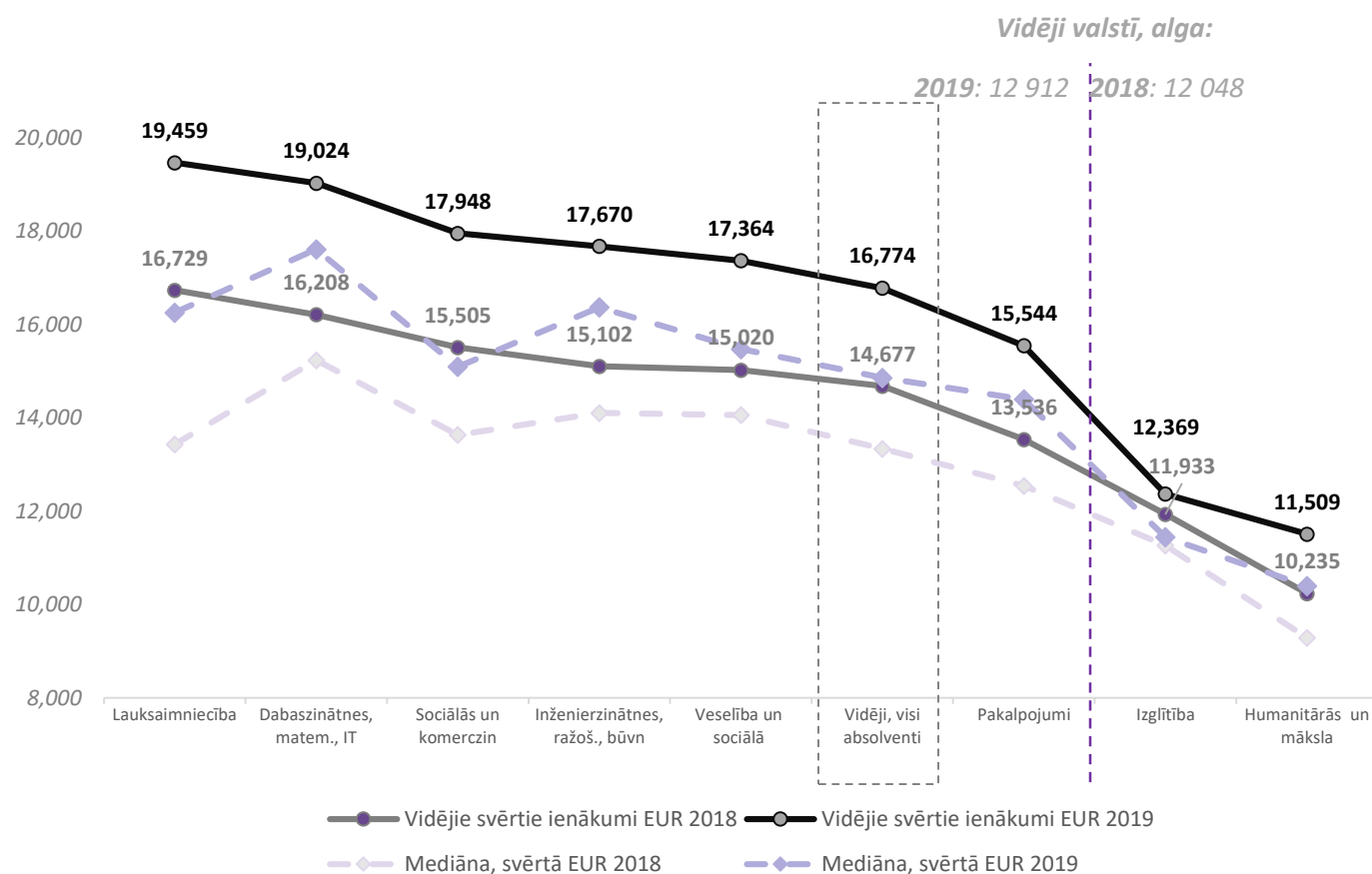
Pelnošākie: lauksaimnieki; augstākie mediānas ienākumi: STEM jomu absolventiem

Absolvēto tematisko grupu griezumā augstākie vidējie ienākumi gan 2018., gan 2019. taksācijas gadā ir *lauksaimniecības* tematiskās grupas absolventiem, taču mediānas ienākumi – *dabaszinību, matemātikas un IT*, kā arī *inženierzinātņu, ražošanas un būvniecības* tematiskās grupas absolventiem.

Zemāki kā vidējie starp visiem absolventiem ir *pakalpojumu* tematiskās grupas absolventu ienākumi un zemāki kā valstī vidējā alga – *izglītības; humanitāro zinātņu un mākslas* studiju absolventiem. Šo tendenci apliecina abu taksācijas/monitoringa gadu dati.

Vienlaikus analizē jāņem vērā gan ienākumu struktūras, gan nodokļu maksāšanas režīma īpatnības dažādās tautsaimniecības nozarēs, par ko jau tika minēts iepriekšējā gada materiālos; savukārt salīdzinājumā dinamikā – inflācijas rādītāju ietekme un konkrētās datu kopas specifika.⁸

22. attēls. Vidējie svērtie aritmētiskie un mediānas ienākumi 2018. un 2019. taksācijas gadā, pēc absolvētās studiju tematiskās grupas, nespecifējot gadus pēc absolvēšanas

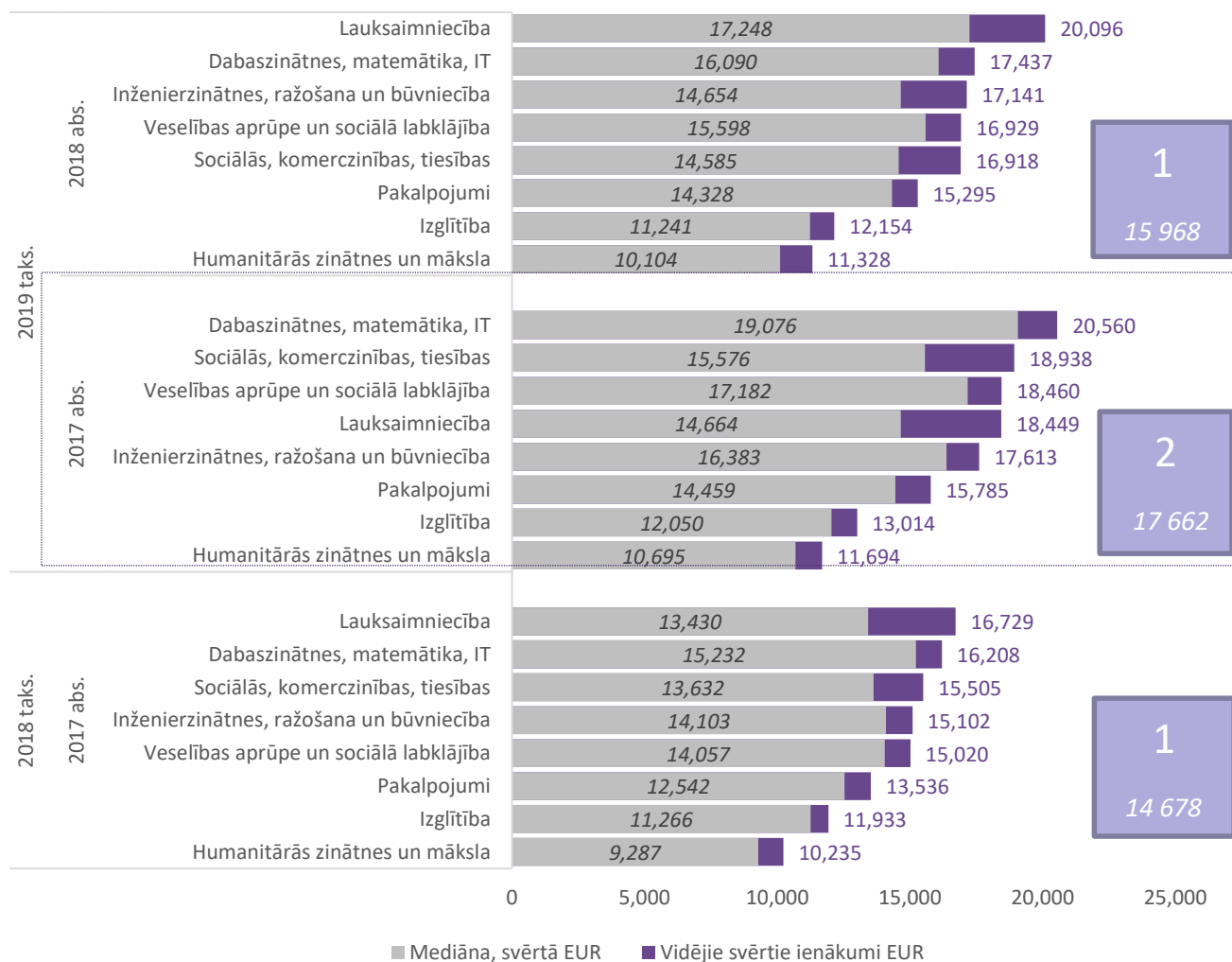
⁸ Jāņem vērā, ka šeit un tālāk materiālā ienākumu vidējo svērto vērtību aprēķinā izmantoti segmentētie dati.

Otrajā gadā pēc absolvēšanas: augstākie ienākumi dabaszinātņu, matemātikas un statistikas, IT tematiskās grupas absolventiem

“Ienesīgāko” tematisko grupu ranžējums izmainās otrajā gadā pēc absolvēšanas – *lauksaimniecība* nonāk ceturtajā pozīcijā, pirmo trijnieku ievadot *dabaszinātnēm un matemātikai, IT*; otrajā vietā – *sociālās un komerczinības, tiesības*; trešajā – *veselības aprūpe un sociālā labklājība*.

Ievērojamas mediānas un vidējo aritmētisko ienākumu atšķirības (t.i., nevienmērīgs ienākumu sadalījums grupas iekšienē) ir lauksaimniecības tematiskās grupas absolventiem, un otrajā gadā pēc absolvēšanas tās kļūst vēl izteiktākas.

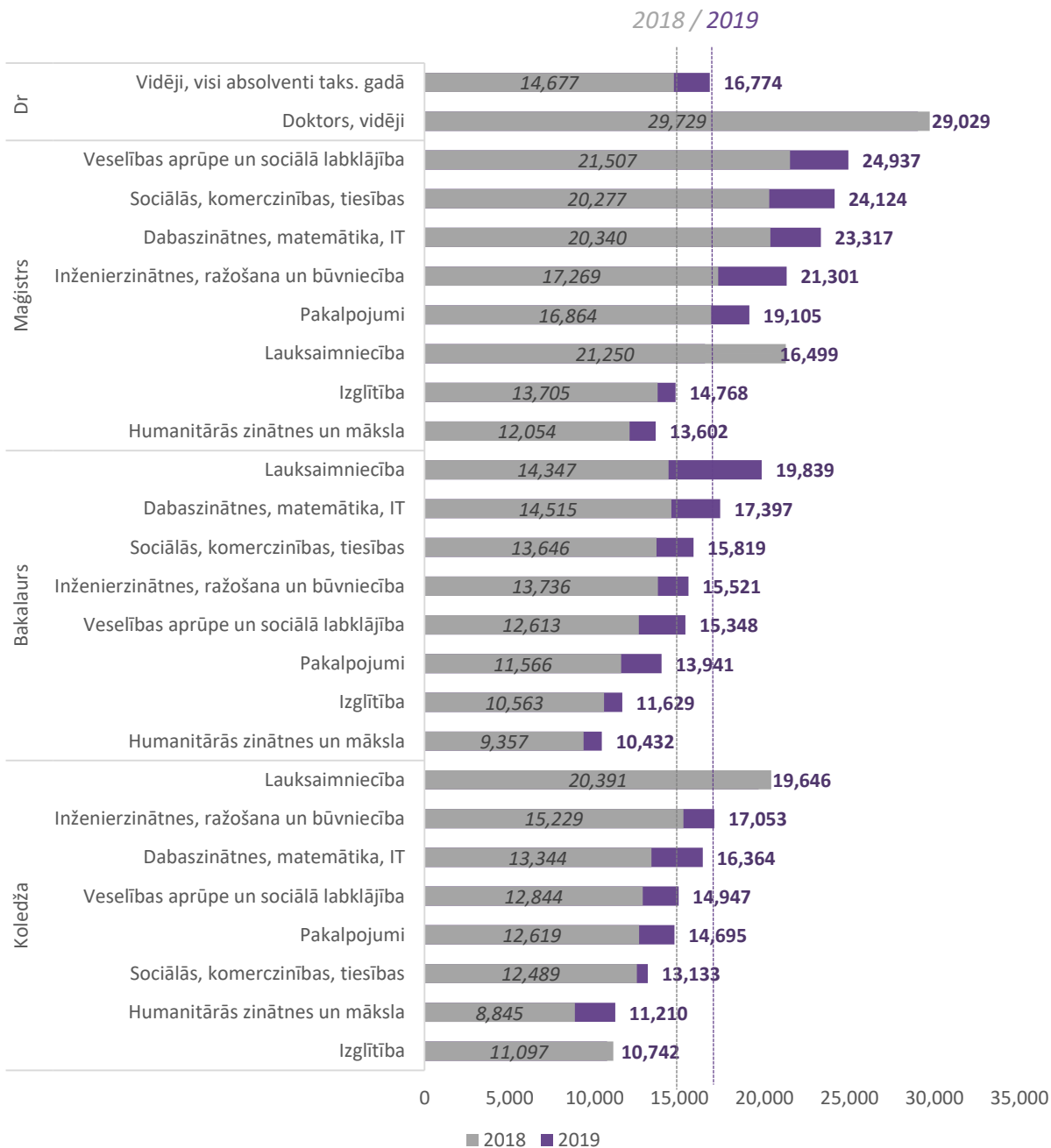
23. attēls. Vidējie svērtie aritmētiskie un mediānas ienākumi EUR 2018. un 2019. taksācijas gadā, pēc absolvētās studiju tematiskās grupas, pa absolvēšanas gadiem

Koledžas un bakalaura studiju līmeņa ienākumi: nelielas atšķirības

Saglabājas iepriekšējā gada tendence, ka koledžas un bakalaura studiju līmeņa dažādu jomu absolventu ienākumi ir līdzīgi (par iemesliem skatīt iepriekšējos materiālos); būtiski augstāki ir maģistra un doktora studiju līmeņa kvalifikāciju ieguvušo ienākumi.

24. attēls. Vidējie svērtie absolventu ienākumi EUR 2018. (2017. gada absolventi: gads pēc absolvēšanas) un 2019. (2017. un 2018. gada absolventi, nespecificējot absolvēšanas gadus) taksācijas gadā, pēc absolvētās studiju tematiskās grupas, pa studiju līmeņiem (doktori – netiek izdalīti tematiskajās grupās)

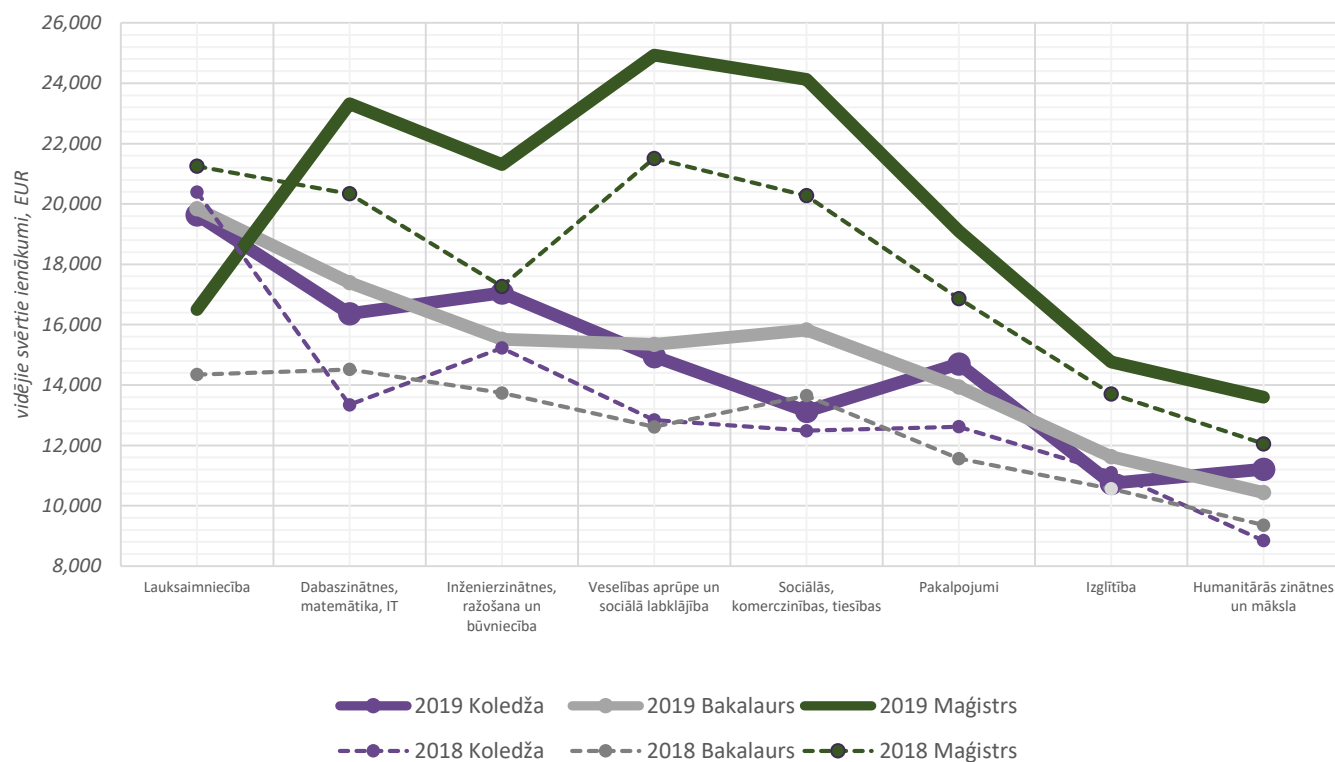
2019. taksācijas gadā bakalauru vidējie ienākumi nedaudz augstāki kā koledžas studiju līmeņa absolventiem

2018. taksācijas/monitoringa gadā (2017. gada absolventi: gadu pēc absolvēšanas) koledžas studiju līmeņa absolventu ienākumi (13 037 EUR) vidēji bija nedaudz augstāki kā bakalaura studiju līmeņa absolventiem (12 863 EUR).

2019. taksācijas/monitoringa gadā 2018. gada absolventu kopā (gadu pēc absolvēšanas) augstāki ir bakalaura studiju līmeņa absolventu ienākumi (14 407 EUR; kamēr koledžas studiju līmeņa absolventiem – 13 808 EUR). Nekonsekvence dinamikā vērojama lauksaimniecības tematiskajā grupā maģistra studiju līmeņa absolventiem, taču interpretācijā jāņem vērā arī absolūtie skaitļi (2017. gada absolventu kopā bija 42 nodarbinātas personas; 2018. gadā – 28 personas).

Grafikā nākamajā lapā (26. attēlā) rezultātu sadalījums pa studiju līmeņiem un pa absolvēšanas gadiem ļauj izvirzīt pieņēmumu, ka iepriekšējā gadā novērotā tendence – *koledžas studiju līmeņa absolventu ienākumi augstāki kā bakalauriem* – drīzāk vērtējama kā novirze no normas, kas novērota pirmajā absolventu monitoringa gadā/datu kopā un saistāma ar šīs pirmās datu kopas specifiku.

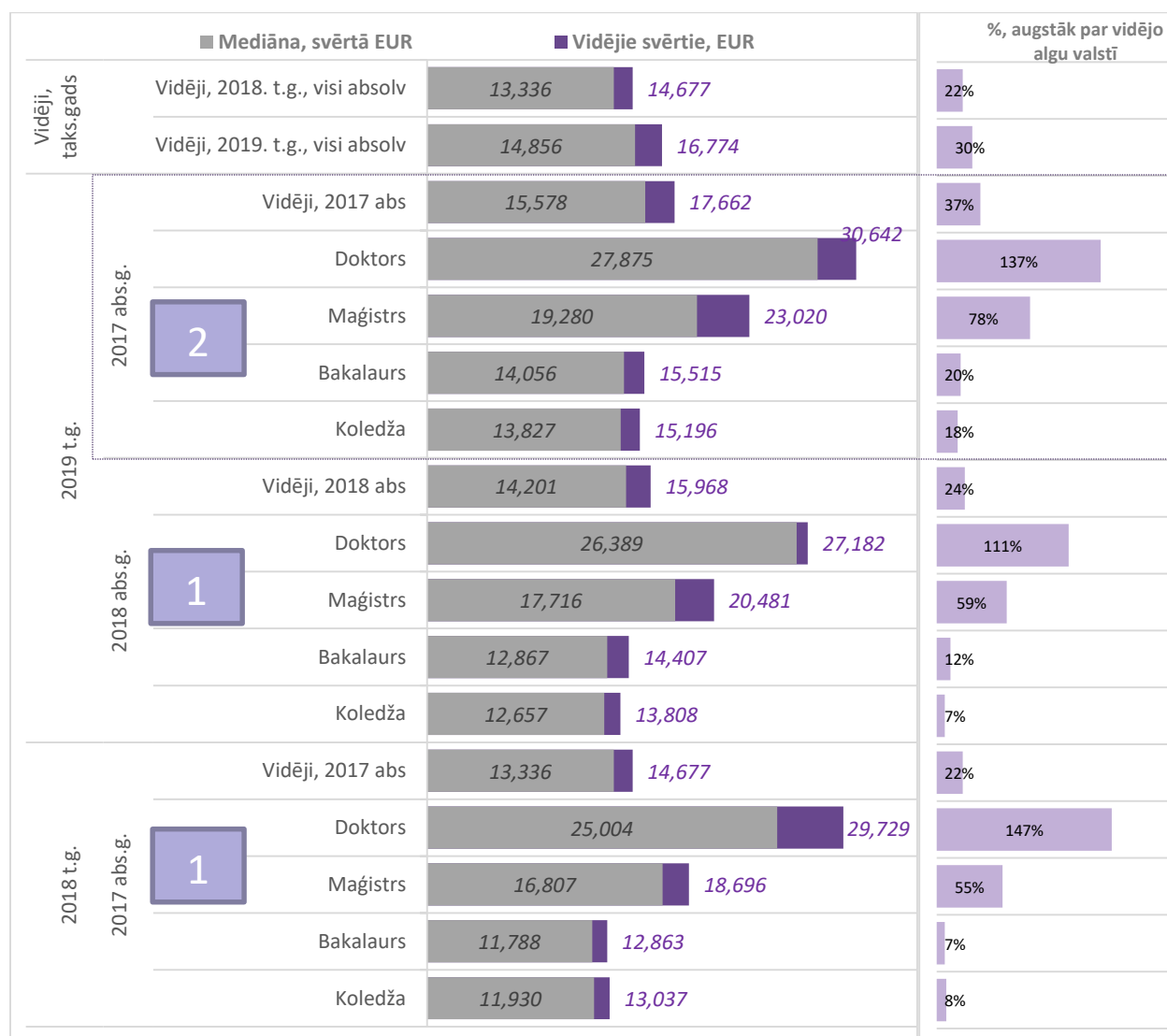
25. attēls. Vidējie svērtie absolventu ienākumi 2018. un 2019. taksācijas gadā gadu pēc absolvēšanas, pēc absolvētās studiju tematiskās grupas, pa studiju līmeņiem (doktori – netiek izdalīti tematiskajās grupās)

Dinamikā pieaugoša absolventu ienākumu tendence – studiju līmeņu griezumā

Skatot ienākumus pa studiju līmeņiem taksācijas gados pēc absolvēšanas gada, jāatzīmē, ka otrajā gadā pēc absolvēšanas ienākumi ir ar dinamiskā augošu tendenci (gan absolūtajos skaitļos, gan relatīvajos – piemēram, salīdzinājumā ar vidējo algu valstī (12 048 EUR 2018. taksācijas gadā un 12 912 EUR 2019. taksācijas gadā) –, gan salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem absolvēšanas un taksācijas gados). Tāpat 2018. gada absolventu ienākumi pirmajā gadā pēc absolvēšanas (2019. monitoringa gadā) ir augstāki absolūtajos⁹ un relatīvajos skaitļos nekā 2017. gada absolventu ienākumi pirmajā gadā pēc absolvēšanas (2018. monitoringa gadā).

26. attēls. Vidējie svērtie absolventu ienākumi 2018. un 2019. taksācijas gadā, pēc absolvētā studiju gada, pa studiju līmeņiem un salīdzinājumā ar vidējo algu valstī attiecīgajā taks. gadā

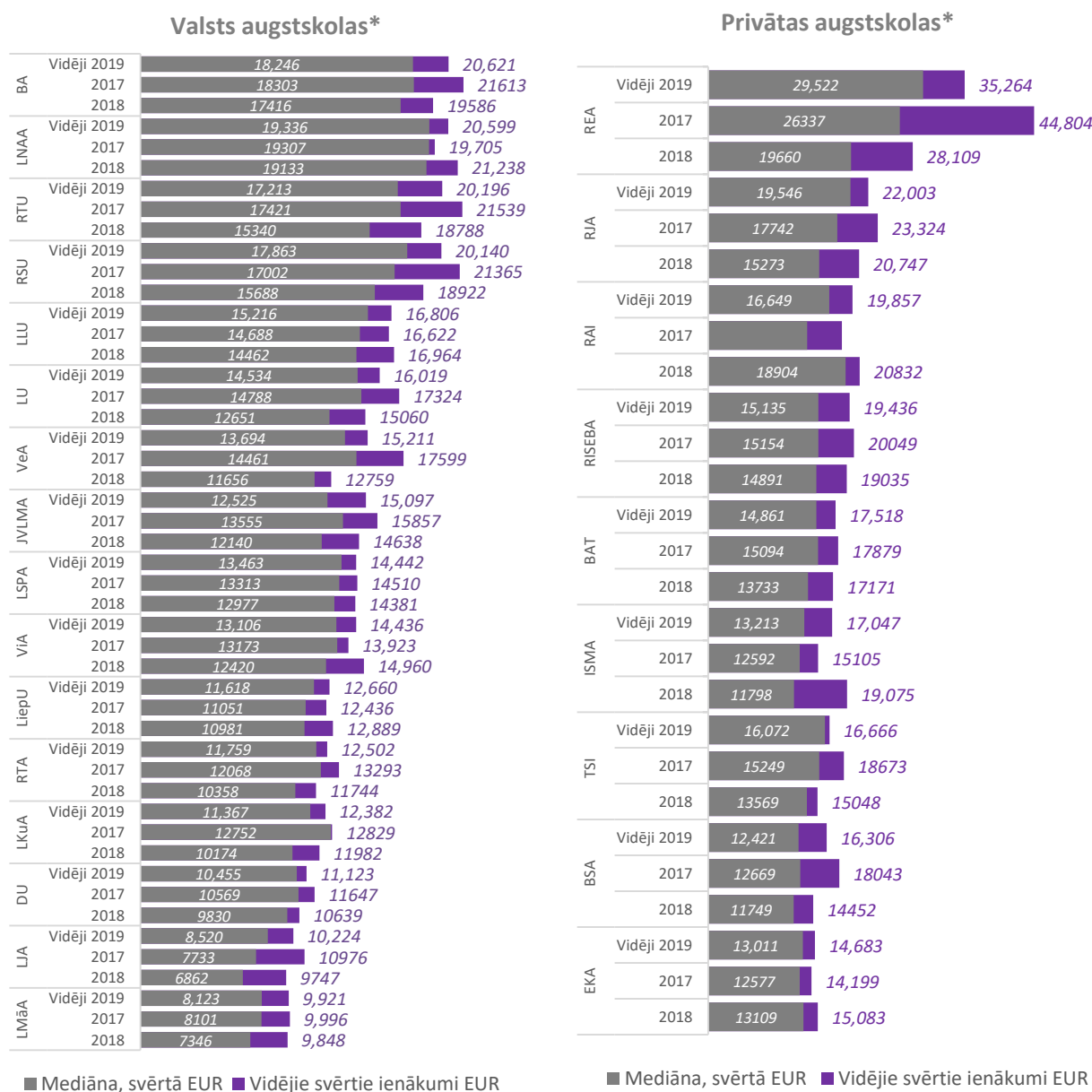

⁹Analīzē un tālākās interpretācijās jāņem vērā arī inflācijas ietekme, metodoloģiju un datu kopu atšķirības.

Augstskolu ranžējums, absolventu ienākumi

Valsts augstskolu vidū augstākie ienākumi 2019. taksācijas gadā ir BA, LNAA, RTU, RSU abu gadu absolventiem (vidēji pārsniedz 20 tūkstoši EUR); savukārt privāto augstskolu līderpozīcijās arī 2019. gadā ir REA un RJA. Gandrīz visu augstskolu absolventiem otrajā gadā pēc absolvēšanas (2017. gada absolventiem) ienākumu līmenis ir augstāks kā absolventiem gadu pēc absolvēšanas (2018. gada absolventiem).

27. attēls. Vidējie svērtie absolventu ienākumi 2019. taksācijas gadā, pa augstskolām un pēc absolvētā studiju gada (2017, 2018); nav iekļautas augstskolas, kur nodarbināto absolventu kopskaits abos gados datu kopā nepārsniedz 50 (LKra, LA, RTI, RARZI) un nodarbināto skaits gadā nepārsniedz 30 (RAI 2017.gada absolventi)

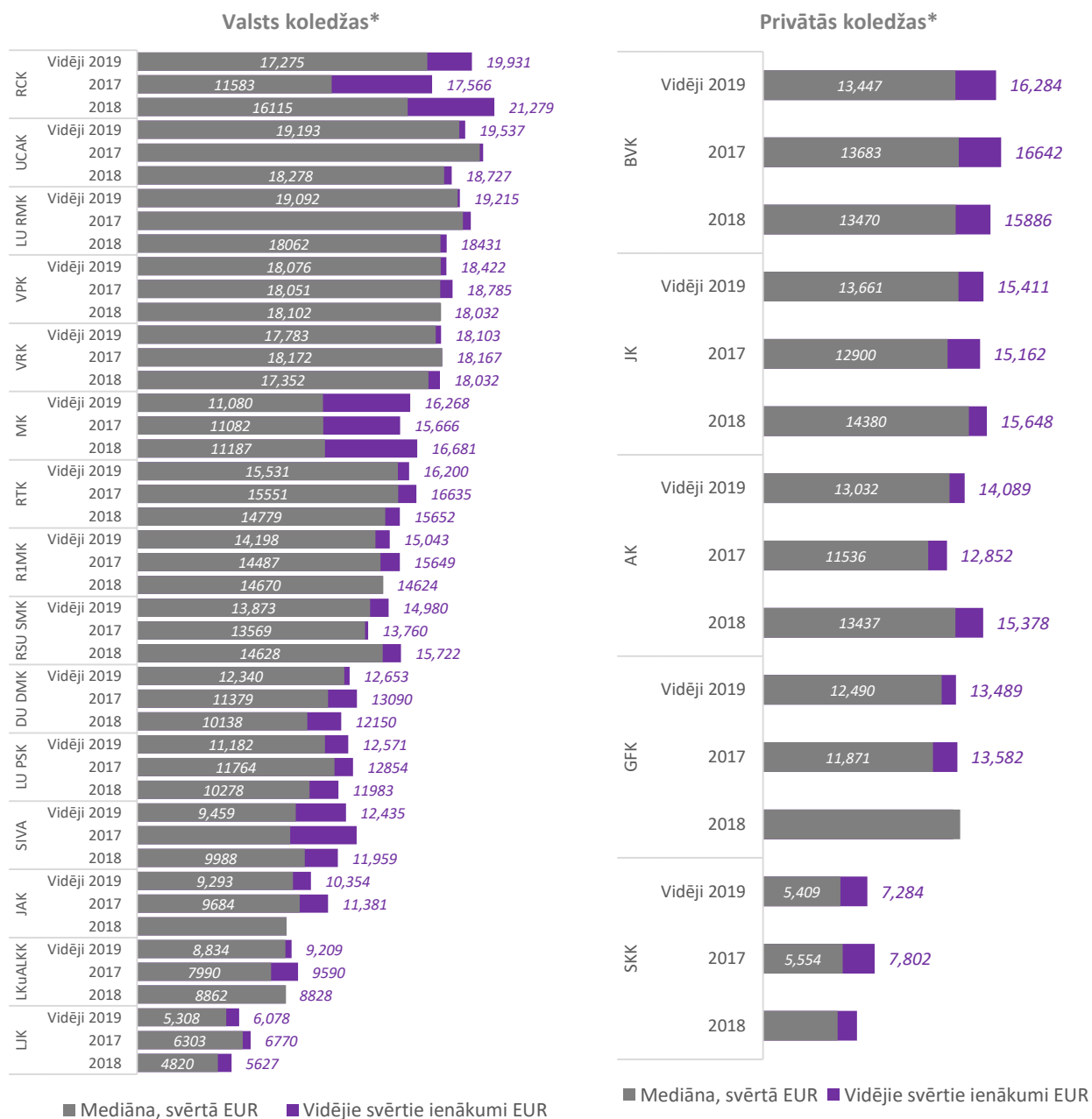

*Vērtības no segmentētās datu kopas; tās var būt nedaudz atšķirīgas no vērtībām, kas iegūtas no pamatkopas

Koledžu ranžējums, absolventu ienākumi

Valsts koledžu vidū augstākie ienākumi 2019. taksācijas gadā ir RCK, VRK absolventiem; privāto koledžu līdere arī 2019. gadā ir BVK.

28. attēls. Vidējie svērtie absolventu ienākumi 2019. taksācijas gadā, pa koledžām un pēc absolvētā studiju gada; nav iekļautas koledžas, kur nodarbināto absolventu kopskaits abos gados datu kopā nepārsniedz 50 (OMTK, BA UK, LBK, RMK (VK), NJK) un nodarbināto skaits gadā nepārsniedz 30 (UCAK, SIVA 2017.gada absolventi; JAK, SKK, GFK 2018.gada absolventi)

*Vērtības no segmentētās datu kopas; tās var būt nedaudz atšķirīgas no vērtībām, kas iegūtas no pamatkopas

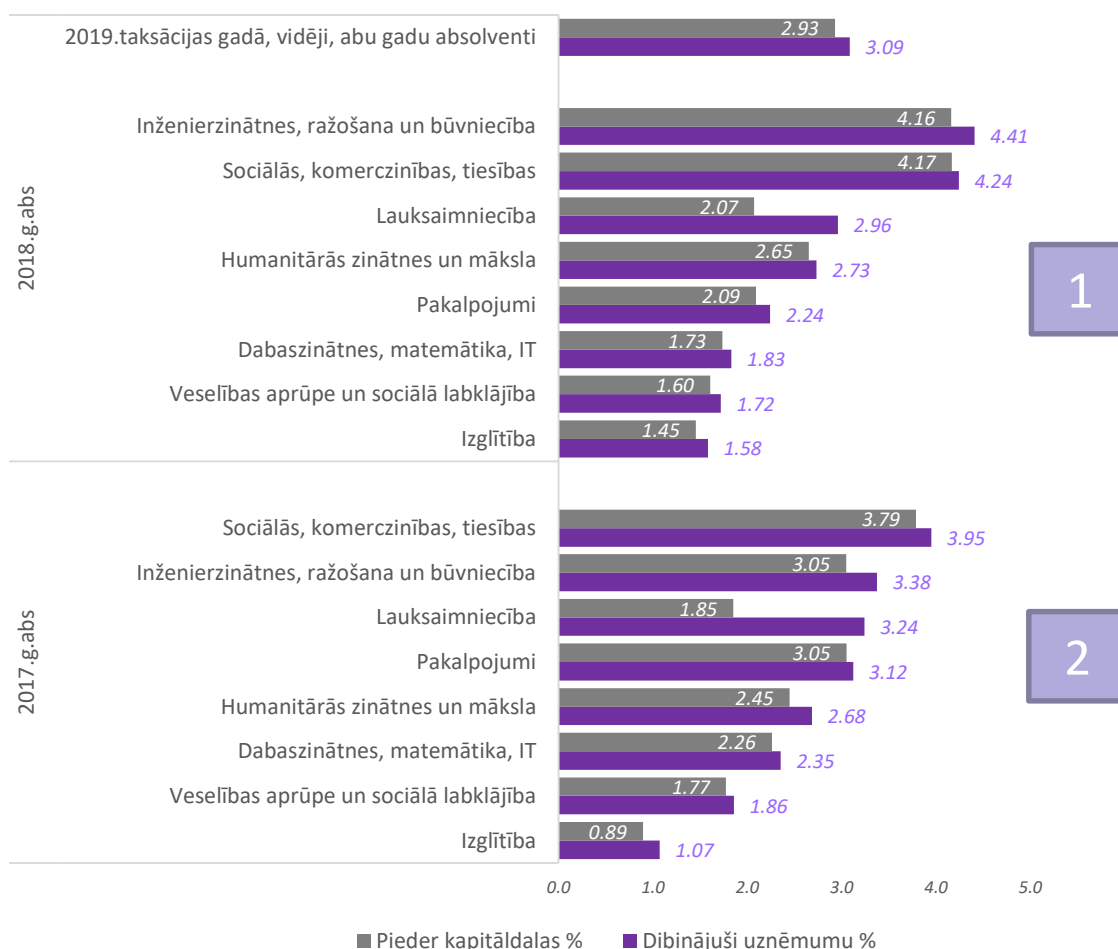
6. Dibinātie uzņēmumi

Vidēji 3 % augstākās izglītības iestāžu absolventu dibinājuši uzņēmumu un/vai viņiem pieder kapitāldaļas

2019. gada absolventu monitoringa datiem tika pievienoti rādītāji par absolventu skaitu, kuri ir dibinājuši uzņēmumus un/vai viņiem pieder kapitāldaļas, kā arī par šo dibināto uzņēmumu skaitu. Iegūtie rezultāti liecina, ka vidēji 3 % absolventu dibinājuši uzņēmumus un/vai viņiem pieder kapitāldaļas; savukārt vidējais dibināto uzņēmumu skaits uz absolventu ir 1,11.

Absolvēto studiju tematisko grupu un absolvēšanas gadu griezumā aktīvākie uzņēmējdarbībā ir inženierzinātņu, ražošanas un būvniecības un sociālo, komerczinību un tiesību tematisko grupu absolventi; turklāt augstāki šie rādītāji ir 2018. gada absolventu vidū (t.i., pirmajā gadā pēc absolvēšanas).

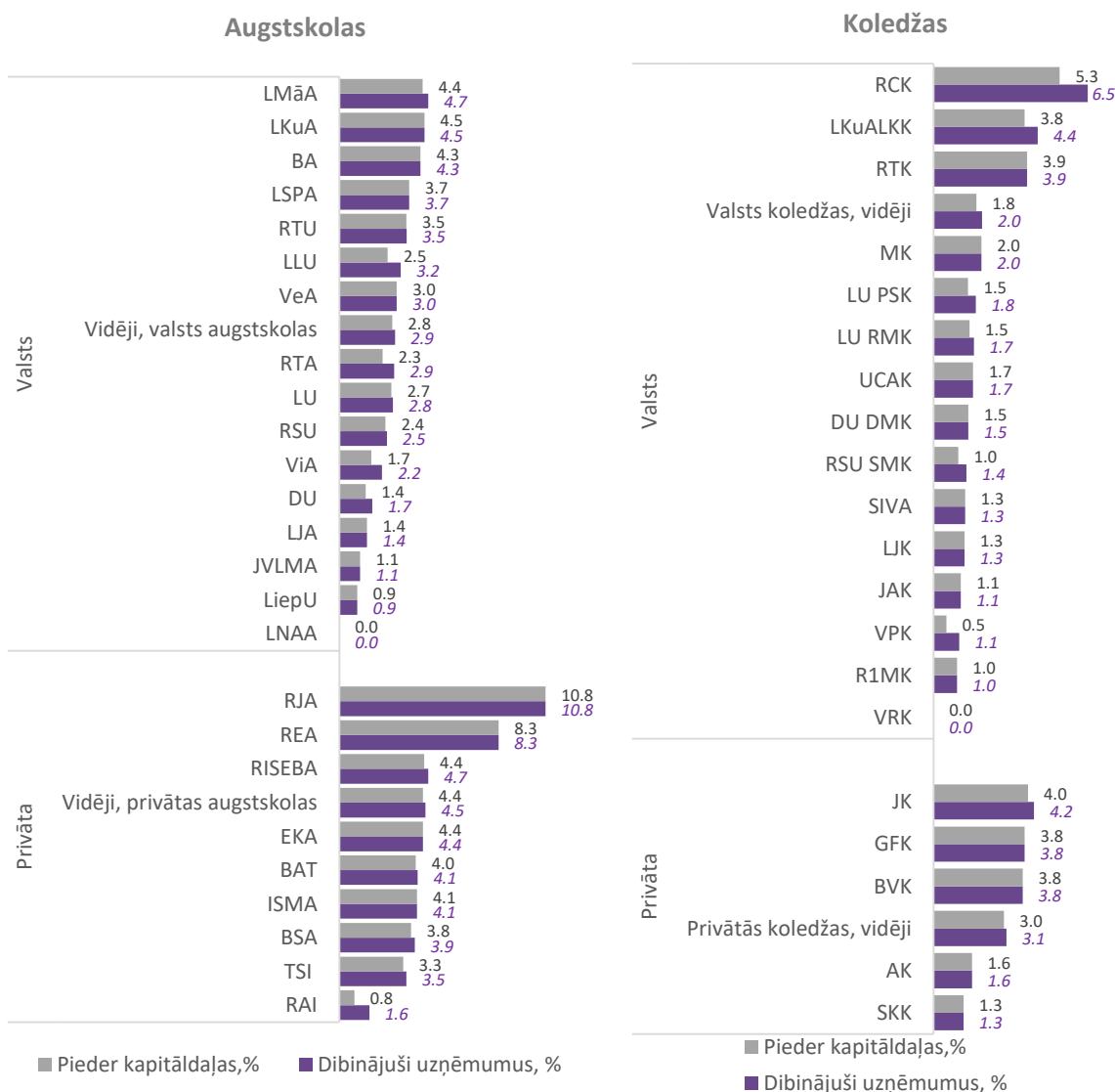
29. attēls. Absolventu, kuri dibinājuši uzņēmumus un/vai viņiem pieder kapitāldaļas, īpatsvari 2019. taksācijas gadā, pēc absolvētās studiju tematiskās grupas un absolvēšanas gada

Privāto augstākās izglītības iestāžu absolventi būtiski biežāk dibina uzņēmumus un/vai viņiem pieder kapitāldaļas

2019. taksācijas gadā, abu (2017. un 2018. gada) absolventu dati privāto un valsts augstskolu un koledžu griezumā uzrāda tendenci, ka privāto augstākās izglītības iestāžu absolventi dibina uzņēmumus un/vai viņiem pieder kapitāldaļas būtiski biežāk, salīdzinot ar valsts augstākās izglītības iestāžu absolventiem. Augstākie rādītāji augstskolu vidū – RJA, REA absolventiem; starp koledžām – RCK absolventiem.

30. attēls. Absolventu, kuri dibinājuši uzņēmumus un/vai viņiem pieder kapitāldaļas, īpatsvari 2019. taksācijas gadā, pēc absolvēšanas gada, augstākās izglītības iestādēs pēc veida privāta/valsts (nav iekļautas iestādes, kur absolventu kopskaits abu gadu datu kopās nepārsniedz 50 (OMTK, BA UK, LBK, RMK, NJK; LKrA, LA, RTI, RARZI))

7. Pozicionējumi

Pozicionējot 2019. gada absolventu monitoringa datus starp augstākās izglītības iestādēm tādos parametros kā nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un vidējie ienākumi, ņemot vērā abu absolvēšanas gadu rezultātus 2019. taksācijas gadā, 2019. gada monitoringa dati uzrāda iepriekšējā gadā novērotās tendences (2017. gada absolventi gadu pēc absolvēšanas – 2018. taksācijas gadā).

Starp augstskolām viennozīmīgi līderpozīcijās arī 2019. taksācijas/ monitoringa gadā ir REA. Kvadrantā – *augstāka kā vidēji nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā* (81 %) un *augstāki kā vidējie ienākumi starp augstskolām* (17 159 EUR) – ierindojas arī RJA, BA, RSU, RTU, LNAA.

Kreisā apakšējā kvadrantā (*zemāka kā vidēji nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un zemāki kā vidējie ienākumi*) ir kultūras un mākslas (LMāA; LKuA), augstskolas reģionos (ViA, DU, VeA, RTA) un dažas privātās augstskolas (EKA, ISMA, TSI, BSA).

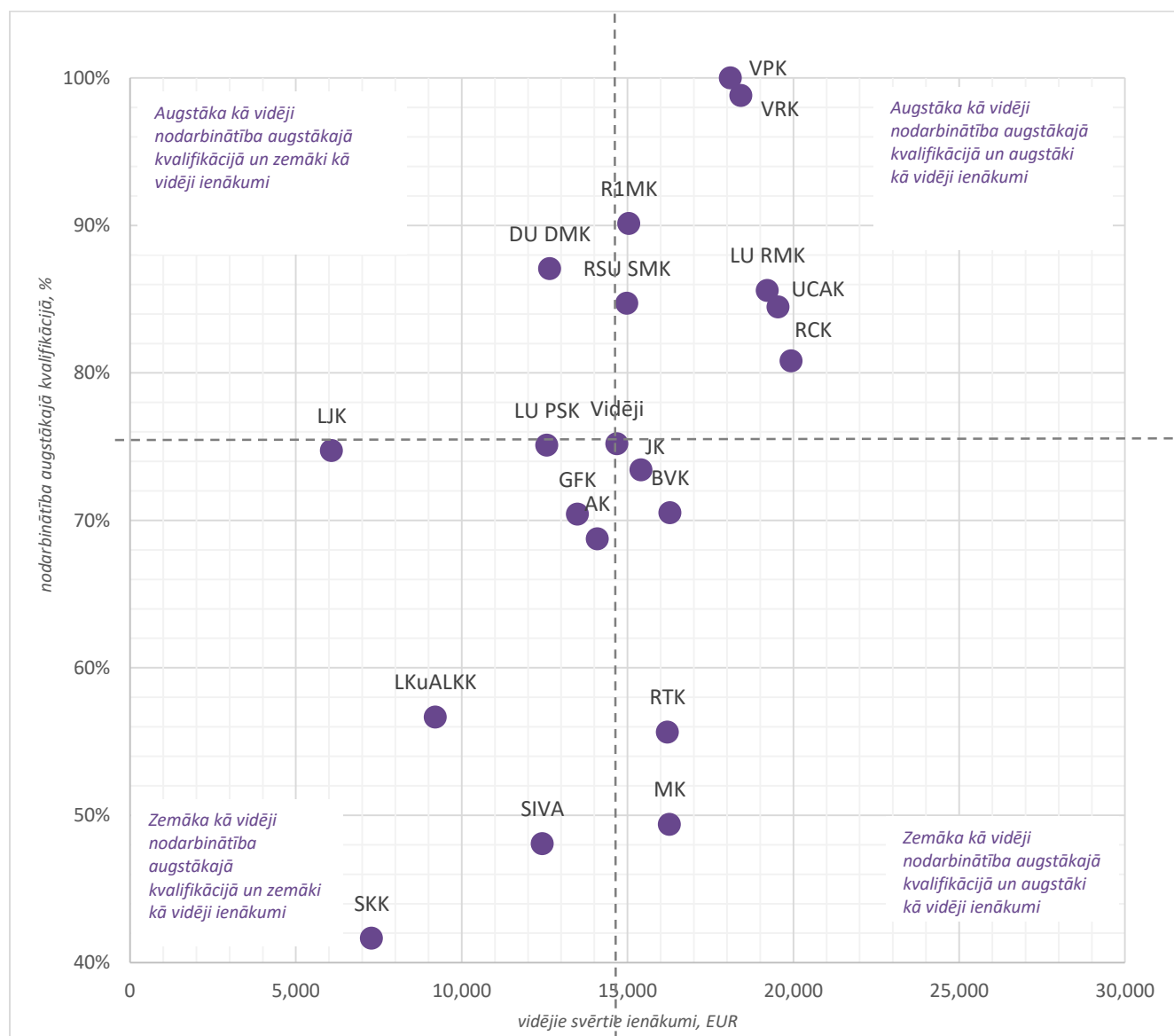
31. attēls. Augstskolas, pozicionējums: nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un vidējie ienākumi 2019. taksācijas gadā (2017. un 2018. gada absolventu dati; nav iekļautas LKrA, LA, RTI, RARZI)

Starp koledžām līderpozīcijās 2019. taksācijas gadā, līdzīgi kā gadu iepriekš, ir valsts koledžas – VPK, VRK, RCK, UCAK, LU RMK, R1MK; RSU SMK, kas ietilpst kvadrantā: *augstāka kā vidēji nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā (75 %) un augstāki kā vidējie ienākumi starp koledžām (14 685 EUR).*

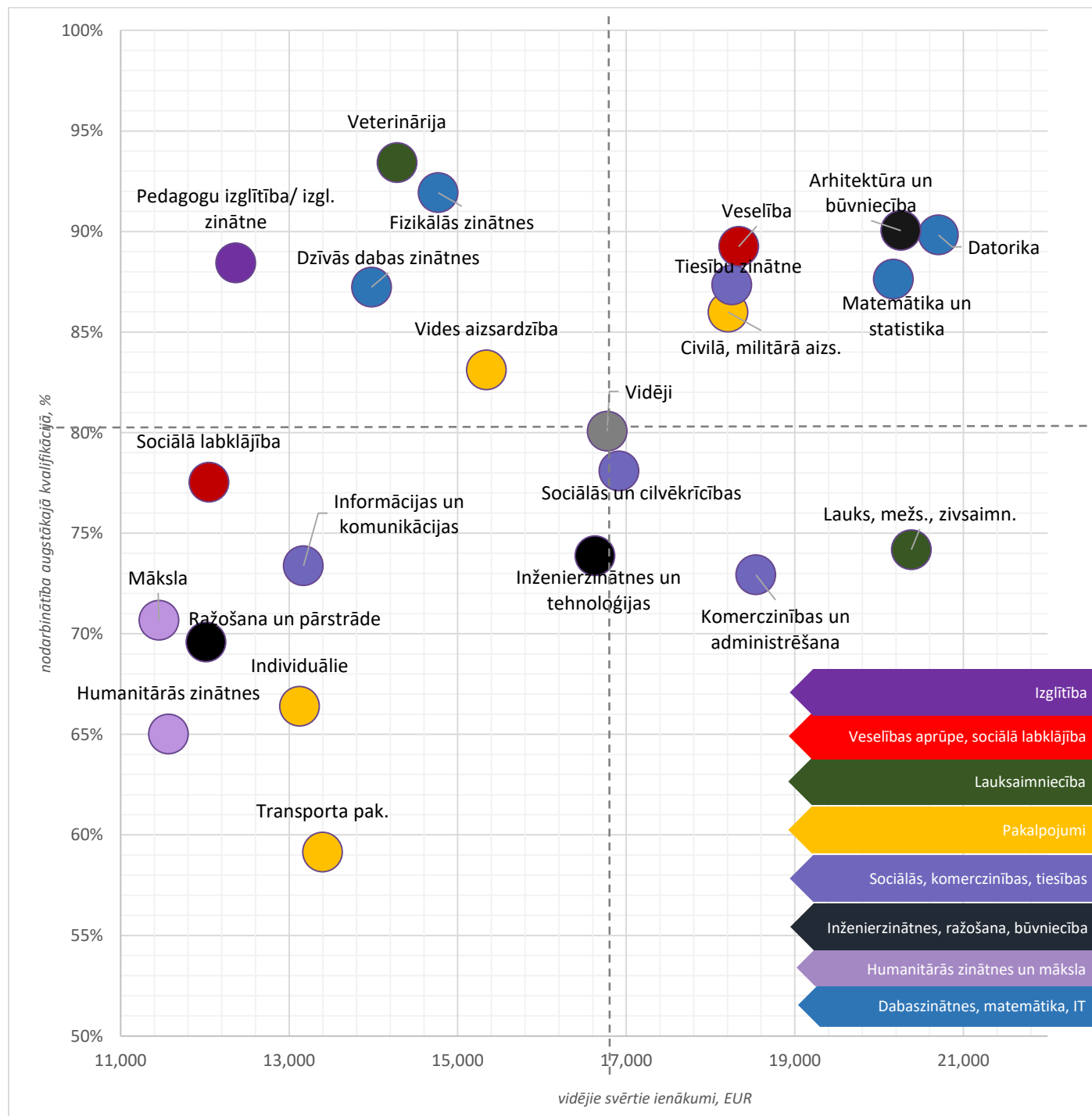
Kreisā apakšējā kvadrantā (*zemāka kā vidēji nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un zemāki kā vidēji ienākumi*) ievietojas atsevišķas privātās koledžas (GFK, AK, SKK), kultūras koledža LKuALKK un SIVA.

32. attēls. Koledžas, pozicionējums: nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un vidējie ienākumi 2019. taksācijas gadā (2017. un 2018. gada absolventu dati; nav iekļautas OMTK, BA UK, LBK, RMK, NJK)

Absolvēto tematisko jomu pozicionējumā augstāka kā vidēji starp absolventiem nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un augstāki vidējie svērtie ienākumi ir STEM – *datorikas, matemātikas un statistikas; arhitektūras un būvniecības*, kā arī *veselības* jomu absolventiem; tāpat *tiesību zinātņu* un *civilās/ militārās aizsardzības* studiju jomu absolventi ir šajā kvadrantā.

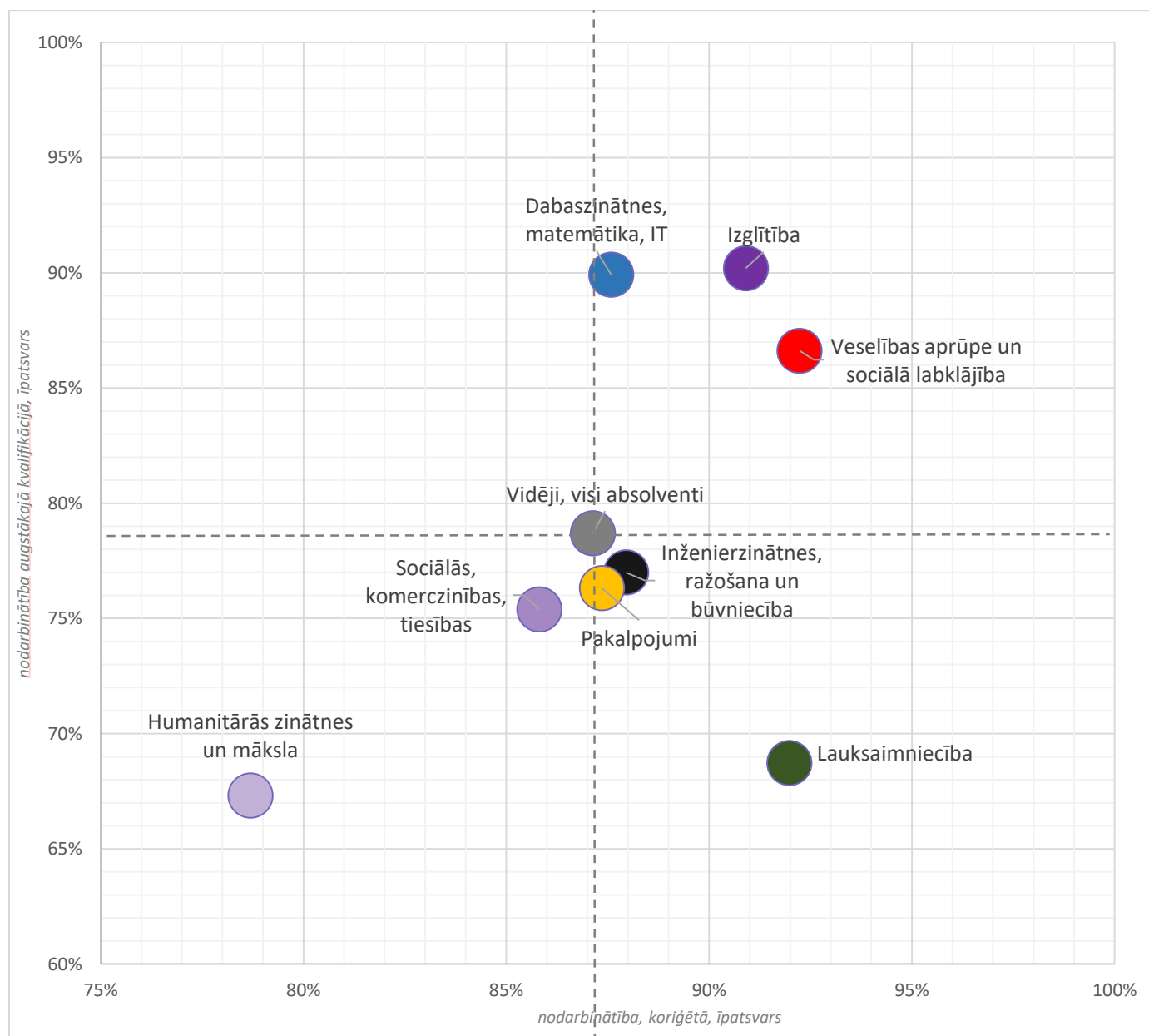
33. attēls. Tematiskās jomas, pozicionējums: nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un vidējie svērtie ienākumi EUR 2019. taksācijas gadā, 2017. un 2018. gada absolventi

Absolvēto tematisko grupu pozicionējumā augstāka kā vidēji starp absolventiem nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un kopumā nodarbinātība (koriģētā) ir *veselības aprūpes un sociālās labklājības; izglītības; dabaszinātņu, matemātikas un statistikas, IT* grupu absolventiem.

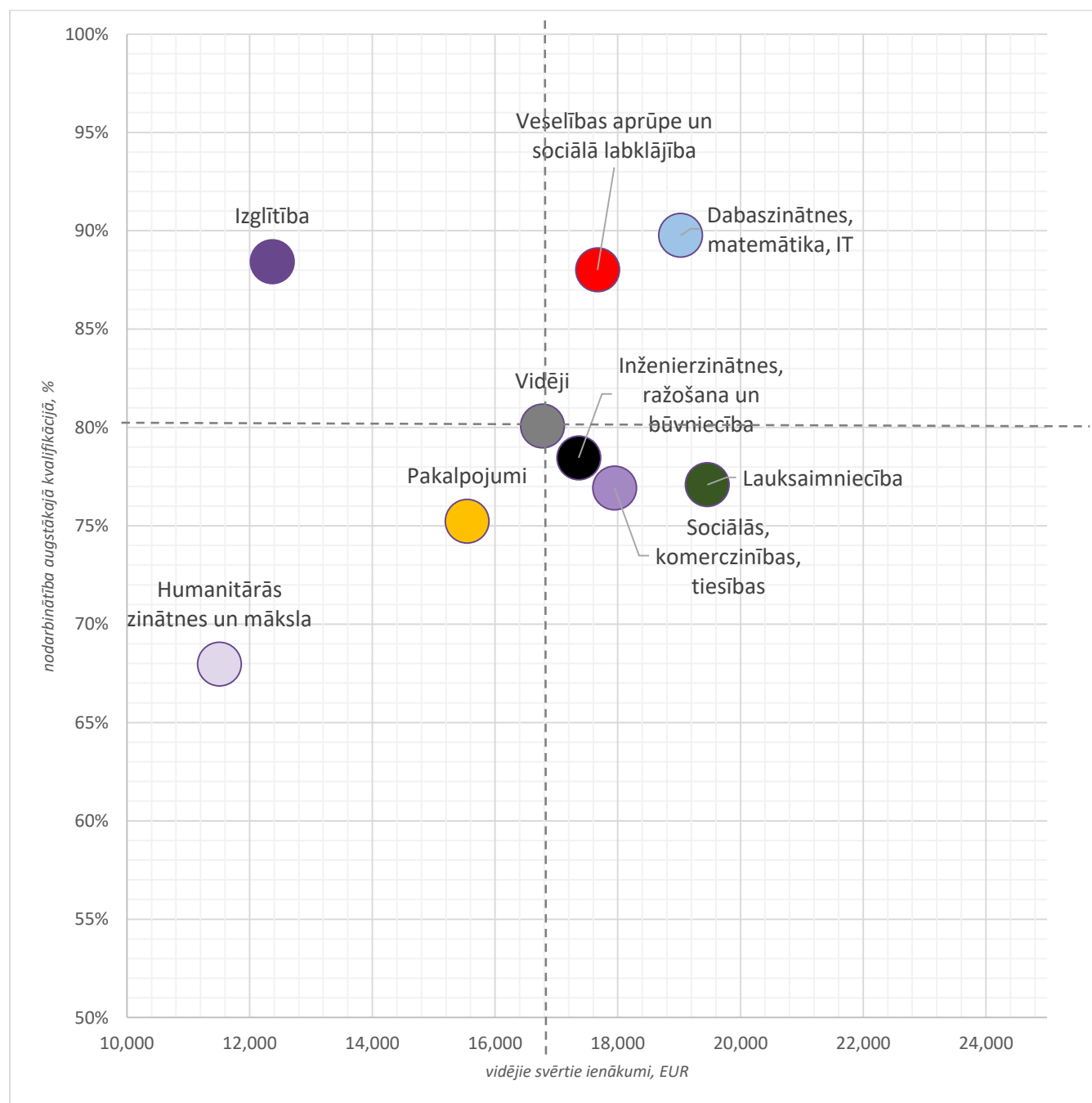
Humanitāro zinātņu un mākslas; sociālo un komerczinību, tiesību tematisko grupu absolventu nodarbinātība un nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās ir būtiski zemākā līmenī, salīdzinot ar citu tematisko grupu absolventiem.

34. attēls. Tematiskās grupas, pozicionējums: nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un nodarbinātība (koriģētā) 2019. taksācijas gadā, 2017. un 2018. gada absolventi

Tematisko grupu pozicionējumā pēc nodarbinātības augstākajā kvalifikācijā un vidējiem svērtajiem ienākumiem “līderu” kvadrantā ir veselības aprūpes; dabaszinātņu, matemātikas un statistikas, IT tematisko grupu absolventi.

35. attēls. Tematiskās grupas, pozicionējums: nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā un vidējie svērtie ienākumi EUR 2019. taksācijas gadā, 2017. un 2018.gada absolventi

Saīsinājumi

Augstākās izglītības iestādes nosaukums	Saīsinājums
Banku augstskola	BA
Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža	BA UK
Biznesa augstskola Turība	BAT
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	RISEBA
Daugavpils Universitāte	DU
Daugavpils Universitātes aģentūra "Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledža"	DU DMK
Ekonomikas un kultūras augstskola	EKA
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	ISMA
Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija	JVLMA
Jēkabpils Agrobiznesa koledža	JAK
Juridiskā koledža	JK
Laterāna Pontifikālās Universitātes filiāle Rīgas Teoloģijas institūts	RTI
Latvijas Jūras akadēmija	LJA
LATVIJAS KRISTĪGĀ AKADĒMIJA	LKrA
Latvijas Kultūras akadēmija	LKuA
Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūra "Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža"	LKuALKK
Latvijas Lauksaimniecības universitāte	LLU
Latvijas Mākslas akadēmija	LMāA
Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmija	LNAA
Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija	LSPA
Latvijas Universitāte	LU
Latvijas Universitātes aģentūra "Latvijas Universitātes Rīgas 1. medicīnas koledža"	R1MK
Latvijas Universitātes P. Stradiņa medicīnas koledža	LU PSK
Latvijas Universitātes Rīgas Medicīnas koledža	LU RMK
Liepājas Jūrniecības koledža	LJK
Liepājas Universitāte	LiepU
Malnavas koledža	MK
Nodibinājums "Lutera Akadēmija"	LA
NODIBINĀJUMS LATERĀNA PONTIFIKĀLĀS UNIVERSITĀTES FILIĀLE RĪGAS AUGSTĀKAIS RELIĢIJAS ZINĀTŅU INSTITŪTS	RARZI
Novikontas Jūras koledža	NJK
Profesionālās izglītības kompetences centrs "Rīgas Tehniskā koledža"	RTK
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija	RTA
Rīgas Aeronavigācijas institūts	RAI
Rīgas Celtniecības koledža	RCK
Rīgas Ekonomikas augstskola – STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA	REA

Rīgas Stradiņa universitāte	RSU
Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledža	RSU SMK
Rīgas Tehniskā universitāte	RTU
Rīgas Tehniskās universitātes aģentūra "Rīgas Tehniskās universitātes Olaines Tehnoloģijas koledža"	RTU OMTK
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "ALBERTA KOLEDŽA"	AK
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA"	BSA
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Biznesa vadības koledža"	BVK
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Grāmatvedības un finanšu koledža"	GFK
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas biznesa koledža"	LBK
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Juridiskā augstskola"	RJA
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Starptautiskā Kosmetoloģijas koledža"	SKK
Sociālās integrācijas valsts aģentūra	SIVA
Transporta un sakaru institūts	TSI
Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža	UCAK
Vadības koledža/ Rīgas menedžmenta koledža	VK/ RMK
Valsts policijas koledža	VPK
Valsts robežsardzes koledža	VRK
Ventspils Augstskola	VeA
Vidzemes Augstskola	ViA